

odborný časopis

cena: 50 Kč / 2 €

sociální služby

IV. ročník

Týdne sociálních služeb ČR

Obor
opředený mýty

s doktorem
Radimeckým o adiktologii

Charta

Pro důstojný život seniorů

Dopřejte Vaším pacientům více jistoty

Díky patentovanému kroucenému vláknu zůstávají kalhotky MoliCare Mobile suché a udržují pokožku zdravou.

Pohodlí a prodyšnost

Nový tvar spolu s vyšším obsahem vláken lycry zaručují, že kalhotky MoliCare perfektně sedí, přizpůsobí se každému pohybu a neshrnují se.

Spolehlivá absorpce

Třívrstvé savé jádro s unikátní technologií krouceného vlákna je zárukou antibakteriálního povrchu a neutrálního pH 5,5 pro zdravou pokožku. Navíc obsahuje speciální molekuly proti zápachu, čímž přispívá k většímu pocitu jistoty a bezpečí.

Více informací a **VZORKY ZDARMA** pro Vaše pacienty získáte na bezplatné telefonní lince 800 100 333 nebo na www.hartmann.cz

MoliCare Mobile®

odborný časopis

sociální služby

Odborný časopis Sociální služby
Měsíčník vydávaný Asociací poskytovatelů
sociálních služeb ČR
Adresa: Kotnovská 137, 390 01 Tábor
Tel./fax: +420 381 213 332
www.socialnisluzby.eu
www.apsscr.cz
IČO 604 458 31

Ročník: 14

Číslo: 11/2012 LISTOPAD

Cena: 50 Kč / 2 € (cena letních dvojčísle: 69 Kč / 2,8 €)

Roční předplatné: 538 Kč / 21,6 €

Objednávky: www.send.cz („Časopisy odborné“).
Členové APSS ČR objednávají časopis písemně,
e-mailem nebo telefonicky na adrese vydavatele
nebo redakce, případně na www.socialnisluzby.eu.

Vychází: V Táboře 10x ročně, 20. den v měsíci,
resp. nejbližší následující pracovní den

Redakce:

Šéfredaktor: Zdeněk Kašpárek
sefredaktor@apsscr.cz
+ 420 606 832 551
Zástupkyně šéfredaktora: Mgr. Magda Dohalová
redakce@apsscr.cz
+ 420 606 751 156

Jazyková korekce:

Mgr. Jana Hanousková
Jazyková korekce slovenských textů:
Mgr. Juliana Hanzová

Redakční rada:

Mgr. Petr Brázda
JUDr. Vladimír Hort
Mgr. Petr Hanuš
Mgr. Irena Lintnerová
Ing. Jiří Horecký, MBA
Ing. Renata Kainráthová
Zdeněk Kašpárek
Mgr. Miroslav Sklenář
Mgr. David Šourek
Ing. Iva Merhautová, MBA

Grafické zpracování a tisk:

RUDI, a. s., Komenského 1839, 390 02 Tábor

Distribuce:

SEND Předplatné, s. r. o., Ve Žlíbku 1800/77,
hala A3, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice,
www.send.cz, tel.: 225 985 225, GSM: 777 333 370,
fax: 225 341 425, e-mail: send@send.cz,
SMS: 605 202 115

Objednávky a distribuce na Slovensku:

MAGNET PRESS, SLOVAKIA, s. r. o.
P. O. Box 169, 830 00 Bratislava, Slovensko
Tel.: 00421/2/67201931-33 predplatne
e-mail: predplatne@press.sk, www.press.sk

Fotografie a ilustrace:

Není-li uvedeno jinak:
Fotky & Foto a archivy autorů příspěvků

Foto na titulní straně:

Z. Kašpárek: podpis charty Pro důstojný život seniorů v ČR

Příspěvky a inzerce:

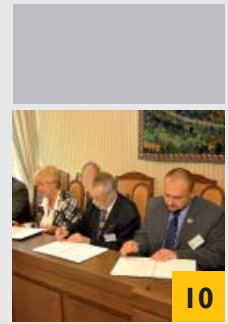
Příspěvky mohou být redakčně upravovány a kráceny.
Inzerci, PR články a příspěvky do rubrik Stríčky
z domova a Pro inspiraci přijímá zástupkyně šéfredaktora.
Za obsah inzerce a PR článků odpovídá zadavatel.
Nevyžádané rukopisy, fotografie a další podklady
k příspěvkům se nevracejí. Přetiskování krátkých úryvků
článků je možné pouze s uvedením přesné citace včetně
návu a jména autora článku, ročníku, čísla a strany.
Přetiskování celých článků či jejich částí přesahujících
jeden odstavec je možné pouze se svolením redakce.
Šíření kopií článků je možné pouze zdarma. Uzávěrka
je vždy 15. dne předchozího měsíce. Další pokyny pro
autory a inzerynty naleznete na www.socialnisluzby.eu.

Registrace:

Povoleno rozhodnutím MK ČR E 11018
ISSN 1803-7348

Z obsahu čísla:

- ▶ **Výsledky zářijového jednání řídicí rady
Profesního svazu zdrav. pracovníků** 6
- ▶ **Zářijové jednání Prezidia APSS ČR** 7
- ▶ **Alzheimerova choroba
je jako ruská ruleta – NF Podepsáno srdcem** 7
- ▶ **PR: IReSoft slaví 10 let na trhu** 8
- ▶ **Slavnostní podpis charty
Pro důstojný život seniorů v České republice** 10
- ▶ **„... aby se člověk cítil být člověkem“
– 4. ročník Týdne sociálních služeb ČR** 13
- ▶ **Reportáž z Výročního kongresu
poskytovatelů sociálních služeb** 14
- ▶ **Známe vítěze výtvarné soutěže
Šťastné stáří očima dětí** 16
- ▶ **Dvanácté „plesání“ na holešovickém výstavišti** 20
- ▶ **Týden komunikace osob
se sluchovým postižením** 22
- ▶ **Slovenská APSS: Deinstitucionalizácia
sociálnych služieb** 24
- ▶ **„Náš obor je opředěn řadou mýtů“ – s doktorem
Radimeckým o adiktologických službách** 26
- ▶ **Intervenční centra – o službě určené
osobám ohroženým domácím násilím** 28
- ▶ **Ergoterapie v geriatрии, 3. část – Skupinová
ergoterapie u seniorů** 30
- ▶ **Rizika zneužití behaviorální terapie
u lidí s mentálním handicapem** 32
- ▶ **Projekt Stáže ve firmách zvyšuje
uplatnitelnost na trhu práce** 36
- ▶ **Zařízení certifikovaná systémem Značka kvality** 38
- ▶ **Názory ohlasy: Zamyšlení nad jednou knihou** 39
- ▶ **Cvičení pro seniory** 40
- ▶ **Pro inspiraci: Senioři seniorům
(tematické soubory předmětů)** 40
- ▶ **Stríčky z domova** 41

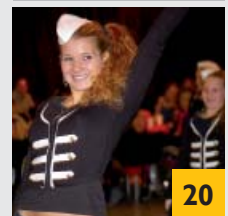
10

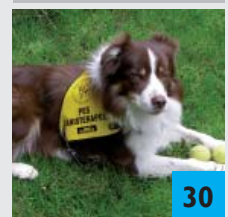
14

16

20

30

41

Nevážit si stáří
znamená
ráno bourat
dům,
ve kterém
máme v noci
spát.

Alphonse Karr

ÚVODNÍK VICEPREZIDENTKY

Nesnáším výrok: „Každý dobrý skutek musí být po zásluze potrestán.“
Dělá alibi těm, kteří pro nikoho a pro nic nebrábnou prstem. Nicméně se každý určitě již dostal do situace, kdy nejlepší úmysl nepřinesl kýžený výsledek. Někdy to bylo způsobeno tím, že jsme celou věc tak úplně nedomysleli do konce anebo ji uspěchali, někdy jsme nepočítali s reakcí okolí. Pro příklady nemusíme chodit daleko. Například

sKarta – myšlenka určitě dobrá, ale trochu nadčasová a místy nedomyšlená.

Poskytovatele terénních služeb však teď více trápí další, původně dobrý, záměr ministerstva, a to využití nezaměstnaných v rámci veřejné služby v sociálních službách. Už se stalo, že obec zrušila smlouvu se stávající terénní službou, zřídila živnost, vzala si z úřadu práce nezaměstnaného a svým občanům poskytuje „pečovatelskou službu“. Samozřejmě, že je to levnější než služba registrovaná. Už jenom kolik ušetří na vzdělávání nebo administrativě, neboť oni nemusí sledovat a pak vykazovat (kontroverzní) údaje o své službě pro různé statistiky a žádosti, nemluvě o časové náročnosti individuálního plánování. To, na co registrovaná služba potřebuje pět zaměstnanců, oni zvládnou se třemi...

To samé je s různými komerčními službami, které ve své nabídce zcela kopírují terénní služby. K čemu je v zákoně stanoven postih za poskytování sociální služby bez registrace, když nikde není určena hranice mezi komerční a sociální službou? Do tohoto nerovnoprávného prostředí pak ještě vstupují asistenti sociální péče neboli neformální pečující. A to už je úplně „bomba“, ti totiž nemusí vůbec nic. Nikdo je nekontroluje, výše odměny za jejich činnost je jen věcí domluvy s klientem. Kontroly z úřadu práce se bát nemusí – pracovníci sociálních odborů byli přetransformováni na „vypláče“ příspěvků. O možnosti zneužití důvěry klienta ve svůj prospěch ani nemluvě. Už jsme zaznamenali případ, že s pečovatelkou byl ukončen pracovní poměr, protože kradla, a za pár dní byla opět v terénu – jako asistent sociální péče...

Ing. Renata Kainráthová
viceprezidentka APSS ČR pro terénní služby

EDITORIAL

Dobrá zpráva: Korupce bují i na nejvyšších místech!

S úlevou konstatuji, že jsme víceméně ve zdraví přežili říjen. Každým rokem je pro nás, pracovníky Asociace, nejnáročnějším měsícem: Týden sociálních služeb, Šťastné stáří očima dětí, Výroční kongres, Podzimní ples... Letos se přidalo ještě slavnostní představení charty Pro důstojný život seniorů a vydání nové knížky o zooterapii. Projekty důležité, smysluplné, atraktivní..., ale taky časově, organizačně a nezářídka i fyzicky náročné.

Starostí je s nimi více než dost. Zvlášť když lečjaká měsíce dopředu naplánovaná věc z příslušných plánů jaksi vybočí. Třeba když ještě dva dny před celostátním kongresem pobíhají po místě jeho konání zedníci – nebo když se k běžným obavám, zda se dostaví pozvaní zpěváci, řečníci a patroni všeho druhu, přidruží navíc aktuální informace o nějaké té rezignaci, či dokonce zatčení...

Letošek byl v tomto ohledu obzvláště napínavý – a nejen pro Asociaci. Kdo by byl ještě před rokem řekl, že poslanecká sněmovna, kanceláře ministerstev či krajská hejtmanskví se stanou prostorami s tak vysokou koncentrací policejně vyšetřovaných a trestně stíhaných osob?! „Dělání do politiky“ se v poslední době zjevně stalo jedním z nejrizikovějších povolání.

Na jednu stranu z toho na nás může padat příslovečná „blbá nálada“. Nepotvrdí se nakonec domněnka, že bez ohledu na levou či pravou partajní příslušnost se v politickém rybníce i ze slušných lidí stávají prevíti a z těch neslušných rovnou profesionální mafiáni? Opravdu jsme na tom tak špatně? Opravdu patříme mezi země s nejvíce rozbujelou korupcí?

V návalu emocí ovšem můžeme poměrně snadno přehlédnout jeden fakt: Jestliže už víme, tedy jaksi oficiálně, že korupce bují i na nejvyšších postech, ba dokonce i v řadách „protikorupčních bojovníků“, je to vlastně velmi dobrá zpráva. Ona tam totiž ta korupce byla zřejmě vždycky, jen se neřešila, resp. řešit nesměla. Současný stav věcí tedy znamená, že se stáváme (možná pomalu, nicméně jistě) zemí, kde se korupce začíná nevyplácet, kde příslušné instituce dokáží dohnat k zodpovědnosti i ty opravdu velké ryby. Takže hlavu vzhůru, je to lepší, než to bývalo donedávna. No a za tuto změnu určitě stojí i lečjaká ta komplikace při realizaci našich projektů, ne?

Zdeněk Kašpárek
šéfredaktor

primus

prádelenská technika

SPLŇUJETE NORMY PRO HYGIENICKÉ PRANÍ?

Zcela nové hygienické bariérové pračky na 18 nebo 24 kg prádla FXB 180 a FXB 240 plně vyhovují normě EN 14 065 pro ošetřování prádla ze zdravotnických zařízení a ústavů.

- Uživatelsky příjemné ovládání v českém jazyce

- Velký dveřní otvor pro snadné vkládání a vykládání prádla

- Ochranná lišta

- Instalace do dělicí přičky

- Kompletně nerezové provedení

FXB 180

FXB 240

Martin Dürreer obdržel čestné členství v EDE

Dne 15. 9. 2012 při zahájení jednání Generální rady EDE byl Mgr. Martinu Dürreerovi (na snímku vpravo), řediteli Domova důchodců Hradec Králové, slavnostně předán certifikát o čestném členství v EDE. Čestné členství bylo od roku 1989 uděleno pouze třem zakládajícím členům této evropské asociace sdružující ředitele a poskytovatele služeb dlouhodobé péče o seniory. Je tedy v pořadí čtvrtým člověkem, kterému bylo toto ocenění uděleno, a zároveň prvním laureátem, který se nepodílel na vlastním založení EDE.

Blahopřejeme!

Aktuální nabídka odborných seminářů Institutu vzdělávání APSS ČR

Název semináře	Termín	Místo	Lektor
Aplikace platné legislativy do zdravotnické praxe	26. 11. 2012	Kadaň	Marcela Doubová
Úvod do sociálně právního minima pro pečovatelskou a pečovatelskou praxi	29. 11. 2012	Plzeň	Ing. Bc. Alice Švehlová
První pomoc pro pracovníky v sociálních službách	30. 11. 2012	Brno	Kolektiv odborníků SHOCK, s. r. o.
Úvod do sociálně právního minima pro pečovatelskou a pečovatelskou praxi	6. 12. 2012	Č. Budějovice	Ing. Bc. Alice Švehlová
Metody moderního řízení organizací poskytujících soc. služby	6. 12. 2012	Praha	Doc. Ing. Jiří Marek, CSc. Ing. Pavel Kajml
Lékařská posudková služba	13. 2. 2013	Praha	MUDr. Bc. Rostislav Čevela, Ph.D.

Více informací o seminářích naleznete na www.institutvzdelavani.cz.

SLAVNOSTNÍ VYHLÁŠENÍ NÁRODNÍ CENY APSS ČR A OCENĚNÍ PEČOVATEL/KA ROKU 2012

proběhne

29. 11. 2012 od 15.00 hodin
na Novoměstské radnici v Praze

Více informací naleznete na www.pecovatelkaroku.cz.

Valná hromada APSS ČR

29. 11. 2012 od 9.30 hodin
refektář opatství v Emauzích
Vyšehradská 49/320, 128 00 Praha 2 - Nové Město

Členové APSS ČR k 31. 10. 2012:
900 organizací, 2175 registrovaných služeb

Výsledky zářijového jednání řídicí rady Profesního svazu zdravotnických pracovníků v sociálních službách

Dovolte mi, abych vás seznámila s nejdůležitějšími otázkami jednání řídicí rady Profesního svazu na jejím setkání v září 2012 v Praze. Níže uvedené oblasti jednání mají své pokračování již z června letošního roku, ovšem zpráva z tohoto jednání vám nemohla být předána prostřednictvím odborného časopisu Sociální služby, protože jednání se uskutečnilo až po uzavření letního dvojčísla, a proto je možné informace poskytnout až nyní.

Legislativní rada vlády vrátila věcný záměr zákona o dlouhodobé péči s tím, že jednotlivá ustanovení zamýšleného zákona obsáhnou zákony č. 108/2006 Sb. a zákon č. 372/2011 Sb.

Zástupci Profesního svazu se setkali se senátory ze zdravotně sociálního výboru Senátu Parlamentu ČR a diskutovali společně stále palčivé téma v sociálních službách, kterým je diskriminace klientů sociálních služeb, ale i zdravotnických pracovníků v rámci výkonu pracovní činnosti, když zaměstnancům „home care“ VZP umožňuje vykazovat léky per os pro své klienty, zatímco u našich klientů v pobytových zařízeních sociálních služeb je striktně proti. Zástupkyně řídicí

rady poukázaly na skutečnost, že zdravotní pojišťovny zaštiťuje Ministerstvo zdravotnictví, které za určitých okolností souhlasí s nutností realizování a vykazování tohoto výkonu. Viz dopis pana ministra zdravotnictví MUDr. Leoše Hegera z února 2012 a Ing. Petra Noska z dubna 2012. Jednání byl přítomen i zástupce MPSV.

Probíhají přípravná jednání k založení občanského sdružení pro tyto organizace, které mají právní subjektivitu, a právě tyto se budou podílet na ustanovení profesní komory nelékařů, zejména na přípravě zákona o komoře nelékařů. Tohoto jednání se účastnily i členky řídicí rady. O dalším vývoji vás budeme informovat.

Na jednání řídicí rady byl odsouhlasen text dopisu, který bude zaslán ministru zdravotnictví a který se týká vedení zdravotnické dokumentace v zařízeních sociálních služeb, včetně doby archivace a skartace.

Dále jsme projednali problematiku aplikace zákona o zdravotních službách do provozu zařízení sociálních služeb. Ředitelka Profesního svazu, Ing. Ivana Merhautová, požádá paní Mgr. Evu Proškovou (znáte z odborných publikací a periodik, ale také z jarní konference

Profesního svazu), aby toto téma zpracovala s tím, že bude uspořádán celodenní seminář k této problematice. Na něm by E. Prošková přednášela coby znalec právního i zdravotnického prostředí.

Pracuje se na novém zákoně o vzdělávání nelékařů, který je v současné době v připomínkovém řízení. Vyplývá z něj, že téměř všechny nelékařské profese by měly být v budoucnu vzdělávány na vysokých školách v bakalářských programech. Zákon nepočítá s vyššími odbornými školami, ale výhradně s vysokoškolským vzděláváním. Tato skutečnost by mohla významně ovlivnit dostupnost, ale i možnost zaměstnávat pro nás potřebné profese v sociálních službách, neboť vzrostou požadavky na jejich odměňování.

Doporučuji vyhledat na www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/predbezny-navrh-zakona-6729_3.html předběžný návrh zákona o zdravotnických povoláních. Je to „zajímavé“ čtení.

Kolegyně a kolegové, přeji vám za řídicí radu Profesního svazu pěkný podzim a mnoho úspěchů ve vaší záslužné a důležité práci.

Mgr. Alena Sakařová
členka řídicí rady

Alzheimerova choroba je jako ruská ruleta

Nikdy nevíte, je-li či není pro vás v komoře kulka!

Alzheimerova choroba patří mezi degenerativní mozková onemocnění, se kterými si lékařská věda neví rady. První příznaky se objevují zvolna a postupně zbavují člověka schopnosti starat se sám o sebe. Farmaceutické společnosti z celého světa hledají prostředky, jak dopady onemocnění alespoň zmírnit. Procento výskytu Alzheimerovy choroby stoupající celosvětově, tedy i v České republice, vedlo představitele **Nadačního fondu Podepsáno srdcem** k vytvoření pracovního programu, který preferuje podporu života nemocných v přirozeném, domácím prostředí. Shromažďování prostředků

na podporu činnosti osobních asistentů, odlehčovací péči, práci tzv. mobilních hospiců i na poradenství, to jsou hlavní úkoly Nadačního fondu Podepsáno srdcem a jeho projektu ALZHEIMER STOP. Projekt vznikl v roce 2010. Během té doby přispěl mj. hospicům a Alzheimercentrům u nás i na Slovensku a České Alzheimerovské společnosti (viz www.podespanosrdcem.org). Na podporu hrazení nákladů na osobní asistenci včetně školení asistentů byl v minulém roce spuštěn stejnojmenný projekt dárcovských SMS. Další informace naleznete na webu Fóra dárců www.donorsforum.cz pod heslem ALZHEIMERSTOP. Díky partnerským firmám

POMOZTE NÁM POMÁHAT!

Prostřednictvím zaslání dárcovských SMS ve formě **DMS ALZHEIMERSTOP** na číslo 87777
Případně zasláním finančního příspěvku na účet Nadačního fondu Podepsáno srdcem
24 000 267 / 0100

i jednotlivcům může fond mj. s úspěchem připravovat na 6. prosinec letošního roku již 19. ročník charitativního koncertu a dražby Podepsáno srdcem. V průběhu slavnostního večera se uskuteční dražba uměleckých děl z tvorby předních výtvarných umělců a zazní swingové skladby v rámci koncertu Swingové Vánoce, který bude přenášet Český rozhlas.

Pokud máte zájem získat hodnotné umělecké dílo, vyslechnout krásný koncert, účastnit se slavnostního koktejlu a přispět dobré věci, rezervujte si na adrese agentura@ap-cherry.cz vstupenky v hodnotě 290 Kč.

K partnerům projektu patří i Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. ■

Zářijové jednání Prezidia APSS ČR

Dne 26. září 2012 proběhlo další ze setkání Prezidia APSS ČR, které se tentokrát konalo v jihočeském Táboře. Hned v úvodu Prezidium APSS ČR schválilo návrh na udělení ocenění za dlouhodobý přínos k rozvoji sociálních služeb v České republice senátorovi Pavlu Čáslavovi v rámci 4. výročního kongresu poskytovatelů sociálních služeb. Dále byla schválena finanční podpora celostátních akcí, a to XV. ročníku plaveckých závodů pořádaných MÚSS Strakonice a fotografické výstavě Proměny v čase organizované Domovem pro seniory Kaplice.

Prezidium vzalo na vědomí zamítavé právní stanovisko a stanovisko Etické komise APSS ČR k stížnosti Mgr. Vojtky vůči údajnému porušení Etického kodexu APSS ČR Jiřím Horeckým při zpracování znaleckého posudku.

Prezidium dále schválilo založení Centra vzdělávání APSS ČR, o. p. s., a přidružené členství Synergy Consulting z Prahy 4. Prezident Horecký dále informoval přítomné o možné změně sídla APSS ČR.

Jiří Horecký Prezidium seznámil s programem Valné hromady, která proběhne 29. 11. 2012. Dále informoval o aktuální situaci v oblasti zdravotní péče – o jednáních s MZ ČR, VZP ČR a Svazem zdravotních pojišťoven ČR, dále o projednávání možného zrušení § 36 (povinnost poskytovatele sociálních služeb zajistit zdravotní péči osobám, kterým poskytuje pobytové služby) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a o přípravě zákona o dlouhodobé péči, která byla v tuto chvíli zastavena – bu-

dou připravovány pouze novely stávajících zákonů, které budou upravovat podmínky poskytování dlouhodobé péče.

Prezident také členy prezidia informoval o návrhu na změnu výplaty a použití příspěvku na péči, který předal dne 6. 9. 2012 ministři práce a sociálních věcí.

Dalším bodem programu bylo financování sociálních služeb, konkrétně dofinancování v roce 2012, státní dotace v roce 2013, přechod financování na kraje v roce 2014 a kalkulační vzorce pro každou sociální službu.

Prezident Asociace spolu předsedkyní jihomoravské organizace APSS ČR Vlastou Hrabcovou informovali o společné schůzce na MPSV k problematice odměňování zaměstnanců v příspěvkových organizacích dle platu nebo mzdy. Prezident Asociace shrnul vývoj v této oblasti od října 2011 až do dnešní doby. (Naplánované společné setkání zástupců MPSV, krajských úřadů a členů prezidia je v současné době odsunuto z důvodu odvolání 1. náměstka ministra práce a sociálních věcí Vladimíra Šišky. Jedná se o náhradním termínu. Pozn. redakce.)

V dalších bodech bylo Prezidium informováno o možnostech spolupráce s lékaři Dr. Max, o nabídce seminářů s představením gerontologického obleku simulujícího fyzický stav seniora, který APSS ČR nechala vyhotovit, o činnosti Institutu vzdělávání APSS ČR, o 12. podzimním plese pro osoby se zdravotním postižením, o stavu členské základny, o projektech a zakázkách APSS ČR. Prezident představil plakáty a letáky na Týden sociálních služeb. Dále prezidium diskutovalo možná témata a místa konferencí v roce 2013. Dalším

bodem programu byl plán činností odborných sekcí, každá z nich by v příštím roce měla mít alespoň jednu konferenci a jedno setkání.

Prezidium bylo seznámeno s projektem „Stáže ve firmách“ Fondu dalšího vzdělávání při MPSV. Cílem je zprostředkovat stáže pro 5200 osob. APSS ČR podala návrh, aby nabídka byla rozšířena o tyto profese: zdravotní sestra v sociálních službách, sociální pracovník, pracovník v sociálních službách.

Jiří Horecký představil nadaci Veselý senior, která bude oceňovat nejlepší poskytovatele sociálních služeb pro seniory. Dále informoval přítomné členy Prezidia o vzniku Charty občanské společnosti – Pro důstojný život seniorů v ČR. (Byla slavnostně podepsána zástupci APSS ČR, Diakonie ČCE, Asociace krajů ČR a Radou seniorů dne 1. 10. 2012. Pozn. redakce.)

Prezident APSS byl osloven společností Instand s žádostí o zapojení do konzultační skupiny k modifikaci standardů kvality v sociálních službách. Asociace byla také oslovena s žádostí o nominaci odborníků na kulaté stoly. Dále byla při MPSV vytvořena koordinační skupina k sociální práci, jejímž cílem je zakotvit sociální práci v legislativě. APSS ČR zastupuje Alice Švehlová a Alena Kubíková.

Členům Prezidia byla také předána informace o pořádání kulatých stolů Úřadem práce ČR na téma sKarta.

Po zprávách z regionů bylo jednání ukončeno. Příští zasedání proběhne dne 18. prosince 2012.

Mgr. Magda Dohnalová
Věra Velková, DiS. ■

IReSoft slaví 10 let na trhu

Společnost IReSoft, přední dodavatel komplexních informačních řešení v sociálních službách, letos slaví deset let na trhu. Jubilejní rok přinesl řadu novinek a inovací.

Společnost získala tři certifikáty ISO, vyvinula modul pro usnadnění vedení ošetrovatelské dokumentace a zveřejnila svoji první aplikaci pro telefony iPhone.

Cíle společnosti zůstávají po deseti letech stále stejné – tedy vytvářet moderní, kvalitní a bezpečný software zajištěný komfortní podporou.

IS CYGNUS JE NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Historie IReSoftu začínala prodejem docházkových systémů. Už tehdy firma začala spolupracovat se zákazníky z oblasti sociálních služeb, tehdy ještě domovy důchodců. Na tuto oblast se zaměřil také informační systém Cygnus, který firma uvedla na trh v roce 2005. Postupně se stal nejrozšířenějším informačním systémem u poskytovatelů sociálních služeb v České republice a jeho obliba postupně roste i na Slovensku. **Informační systémy společnosti IReSoft používá více než 600 organizací.** Letos na podzim IS Cygnus pronikl dokonce do školních lavic. Vyšší odborná škola ekonomická, sociální a zdravotnická v Mostě jej využívá při vzdělávání nových sociálních pracovníků. Společnost IReSoft má v současné době 55 zaměstnanců. Služby společnosti aktuálně využívá přes 1 300 firem a organizací.

NOVÝ MODUL PRO

OŠETŘOVATELSKOU DOKUMENTACI

Loni společnost IReSoft představila informační systém Orion, určený pro terénní a ambulantní služby. Systém je úspěšný a již nyní jej využívá bezmála stovka uživatelů, kteří letos navíc dostali k dispozici **nový modul Zdravotní část**, usnadňující vedení ošetrovatelské dokumentace. Svými funkcemi **odpovídá potřebám pracovníků domácí zdravotní péče (HomeCare) a je cenově dostupný i pro menší poskytovatele terénních sociálních služeb.** „IS Orion využíváme v našem zařízení od ledna 2012. Zjišťujeme, že využívání informačního systému je cesta, která nám umožní věnovat se více klientům a pomáhat jim zvládat život v jejich domácím prostředí,“ popsala svou zkušenost **Hana Janů**, ředitelka **Novoměstských sociálních služeb.**

CERTIFIKÁTY DOKAZUJÍ KVALITU

A BEZPEČNOST

Společnost IReSoft v letošním roce úspěšně získala **tři mezinárodně uznávané certifikáty ISO 9001:2009, 27001:2006 a 20000-1:2006**, které prokazují vysoký standard v oblasti managementu kvality, ve službách informačních technologií a bezpečnosti informací. Portfolio produktů a služeb se za poslední rok natolik rozrostlo, že se zavedení ISO stalo logickým

vyústěním rozvoje společnosti. Výborné servisní zázemí, zastupitelnost kvalifikovaných pracovníků a průběžný vývoj produktů je to, co produkty a služby společnosti IReSoft odlišuje od konkurenčních produktů živnostníků či jiných firem. „*Velmi si vážíme certifikace v oblasti managementu kvality. Pojem kvalita naše společnost chápe jako proces, směřující k jasnému cíli, kterým je spokojený uživatel využívající kvalitní a bezpečný produkt s komfortním servisem. Certifikace v oblasti bezpečnosti informací je zase signálem pro naše zákazníky, že zabezpečení jejich dat bereme se vši vážností,*“ řekl ředitel společnosti **IReSoft Jiří Halousek.**

NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ NEKONČÍ V KOŠI

Jednou z priorit společnosti IReSoft je **kvalitní a rychlá zákaznická podpora.** Za poslední tři měsíce konzultanti společnosti IReSoft úspěšně vyřídili přes 3 500 hovorů, což za rok činí **úctyhodných 14 000 telefonátů.** Všechny kontakty s klienty firma považuje za cennou zpětnou vazbu. V letošním roce IReSoft vydal už tři aktualizace české verze IS Cygnus, a **splnil tak přes stovku návrhů na zlepšení od zákazníků.** Řada podnětů vzešla například z vánoční ankety mezi uživateli. Žádné náměty a připomínky nekončí v koši, všemi se společnost IReSoft zabývá. „*Díky tomu můžeme vytvářet stále užitečnější a dokonalejší informační systémy. Všechny návrhy i zpětné vazby si vážíme. Chceme, aby naše informační systémy co nejvíce pomáhaly uživatelům a ulehčovaly jim náročnou práci,*“ uvedla **Šárka Toufarová**, obchodní manažerka společnosti **IReSoft.**

DALŠÍ ZAJÍMAVÉ PRODUKTY

Společnost IReSoft nepůsobí pouze v sociálních službách, ale i na trhu komerčních **docházkových a přístupových systémů**, kde patří mezi největší prodejce biometrických systémů v České republice. „*Poptávka po biometrii výrazně narůstá, letos pak zejména u malých firem do 25 zaměstnanců. Naše biometrické docházkové systémy svým uživatelům usnadní nejen sledování skutečné docházky, ale i přípravu pracovních výkazů a mezd,*“ uvedl **Patrik Starý**, obchodní manažer docházko-

vých systémů. IReSoft je také certifikovaným vývojářem společnosti Apple a vytváří **mobilní aplikace** pro telefony iPhone a tablety iPad. Letos IReSoft zveřejnil svou první aplikaci KYZLINK v obchodu AppStore a brzy budou následovat další. V IReSoftu vznikají také **informační systémy přímo na míru zákazníkům**, které využívají nejmodernější technologie fungující v CLOUDovém prostředí. CLOUD má velkou budoucnost a pomalu se začíná stávat novým standardem pro poskytování SW. Další činností společnosti je **vývoj webových stránek.** Jen pro Asociaci poskytovatelů sociálních služeb vytvořili několik portálů včetně samotných hlavních stránek asociace, intranetu či web projektu Značka kvality.

UŽITEČNÉ NOVINKY PRO UŽIVATELE

IReSoft letos představil **nové přenosné mini-terminály** pro sledování péče jako alternativu k těm stávajícím. Vyšel tak vstříc požadavkům zákazníků, kterým se nelíbila velikost původních terminálů. Další novinkou jsou **přenosné terminály pro objednávku stravy.** Druh jídla tak lze vybírat přímo na pokoji klienta, bez nutnosti složitějšího zapisování do formulářů a následného přepisování do programu. S jídlem souvisí i další nová funkce IS Cygnus. Zaměstnanci si díky ní mohou objednávat jídlo a vybírat mezi variantami přímo v modulu **Můj Cygnus**, který má každý zdarma k dispozici. Další z letošních novinek je moderně vybavené **Školící centrum IReSoft**, které společnost otevřela ve svém sídle v centru Brna. „*Školení v těchto prostorách nevyužíváme pouze my, ale nabízíme je i všem potenciálním zákazníkům. Pro klienty z oblasti sociálních služeb jsme zatím otevřeli tři kurzy zaměřené na práci s jednotlivými moduly, ale to je teprve začátek*“ uvedl **Jaroslav Stehlík**, obchodní konzultant společnosti **IReSoft.** „*Naším cílem je pořádat více prakticky zaměřených školení na práci s našimi informačními systémy.*“

CO ČEKÁ ZÁKAZNÍKY V PŘÍŠTÍM ROCE?

Tento rok jistě přinesl společnosti IReSoft a hlavně uživatelům jejich informačních systémů mnoho nového. Ale i v příštím roce společnost plánuje **mnoho zajímavých vylepšení a novinek.** „*Tento rok byl pro nás jistě jedním z nejpřínosnějších a nejnáročnějších, ale i tak se naši zákazníci mohou těšit na rok příští, kdy chystáme velmi zajímavou a zásadní novinku,*“ uvedl na závěr **Jiří Halousek.** „*Na závěr bych chtěl všem našim klientům velice poděkovat za důvěru, kterou v nás vkládají a které si velice vážíme. Děkujeme, že jste těch krásných 10 let s námi,*“ dodal **Halousek.**

Informační systém Cygnus obsahuje všechny potřebné nástroje pro celkovou správu složité agendy pobytových a ambulantních poskytovatelů sociálních služeb. Během pouhých několika let se Cygnus stal nejrozšířenějším informačním systémem pro poskytovatele sociálních služeb. V současné době usnadňuje práci ve více jak 500 zařízeních sociálních služeb po celé České republice i Slovensku.

Co Vám IS Cygnus přinese?

- ✓ Zvýšení efektivity práce pomocí řady specializovaných nástrojů
- ✓ Úspora času díky provázanosti agend napříč všemi moduly informačního systému
- ✓ Centrální správa dat zajišťuje bezpečnost dat a zjednodušení údržby celého systému
- ✓ Exporty a importy umožňují propojení s dalšími programy
- ✓ Statistické nástroje poskytují ředitelům přehled o chodu celého zařízení
- ✓ Informační systém je cenově dostupný i pro malé poskytovatele sociálních služeb do 50 klientů

Komplexní informační systém pro poskytovatele sociálních služeb

www.iscygnus.cz
info@iscygnus.cz

Nové přenosné terminály
na čárové kódy

**Nejrozšířenější
informační systémy**
pro poskytovatele sociálních služeb

Děkujeme za vaši
dlouholetou přízeň

**Informační systém
pro terénní a ambulantní
sociální služby**

www.isorion.cz
info@isorion.cz

**Nový modul
Zdravotní část**

Kontakt

IReSoft, s.r.o.
Cejl 62, 602 00 Brno

Tel.: +420 543 215 460
www.iresoft.cz

Proč IS Orion?

- ✓ Sdílení informací
- ✓ Přehledné informace o klientech
- ✓ Snadná evidence zaměstnanců
- ✓ Statistické vykazování dat na MPSV
- ✓ Kvalitní hardware
- ✓ Profesionální podpora
- ✓ Pravidelná aktualizace

informační systém
ORION

Informační systém Orion je vhodným nástrojem pro terénní a ambulantní poskytovatele sociálních služeb. Systém vychází z komplexního IS Cygnus, jeho rozsah a funkčnost je na míru přizpůsoben odlišnému stylu práce terénních sociálních služeb. Díky jeho funkcím je možné snadno plánovat, realizovat i účtovat úkony, stejně jako zpracovávat náročnou agendu rozvožů obědů.

SLAVNOSTNÍ PODPIS CHARTY OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

Pro důstojný život seniorů v České republice

Dne 1. října 2012 byla v rámci Mezinárodního dne seniorů a v rámci Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity podepsána Charta občanské společnosti – Pro důstojný život seniorů v České republice. Při této příležitosti byl v prostorách Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR uspořádán kulatý stůl pod záštitou poslankyně PČR Vlasty Bohdalové, poslance PČR Romana Sklenáka a náměstkyně hejtmana Jihočeského kraje a současně místopředsdkyně Komise Rady Asociace krajů ČR pro sociální záležitosti Ivany Stráské.

Slavnostní podpis Charty

Kromě signatářů a zároveň zástupců pořádajících organizací Jiřího Horeckého (prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR), Davida Šourka (ředitel Diakonie Českobratrské církve evangelické), Ivany Stráské (místopředsdkyně Komise Rady Asociace krajů ČR pro sociální záležitosti) a Františka Hinze (místopředseda Rady seniorů ČR) se kulatého stolu zúčastnila Monika Šimůnková (zmocněnkyně vlády pro lidská práva), Petra Zdražilová (zástupkyně vedoucí právního odboru pro oblast dohledu nad omezováním osobní svobody a rovného zacházení, Kancelář veřejného ochránce práv) a David Kafka (náměstek ministra práce a sociálních věcí pro sociální a rodinnou politiku).

Kulatý stůl představil dokument obsahující deset tezí a z nich vyplývajících požadavků, jehož cílem je přispět v české společnosti k vytvoření prostředí pro respektované a sebevědomé stárnutí. Charta byla inspirována obdobnou chartou vytvořenou v roce 2010 ve Švýcarsku.

Všichni zúčastnění vyjádřili svoji podporu této aktivitě. Jiří Horecký za APSS ČR označil dokument jako chartu vyspělé

občanské společnosti obsahující nejen celou řadu věcí, které mohou ovlivnit jednotliví poskytovatelé a přijmout je jako výzvu pro svou další činnost, ale i celou řadu věcí, které jsou ovlivnitelné pouze ze strany veřejné správy nebo samospráv. Asociace může Chartu podpořit tak, že bude zveřejňovat příklady dobré praxe, vydávat metodické pokyny, podporovat výchovu v rodinách, medializovat obraz seniora jako toho, o kterého primárně není třeba se starat, ale který může společnosti něco dát. Dalším krokem bude představení Charty na Radě vlády pro seniory a stárnutí populace, které se účastní zástupci všech ministerstev.

Ivana Stráská z Asociace krajů ČR vnímá Chartu jako dokument týkající se každého z nás, protože my všichni jsme

Kulatý stůl v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR

adepti na seniory. Kraje jsou významným zřizovatelem zařízení sociální péče, jsou občanům blíže než centrální úřady a měly by mít stále na zřeteli důležitost každého člověka a službu jemu. Pro naplnění Charty chce Asociace krajů spolupracovat s organizacemi zastupujícími seniory, s APSS ČR, dále trvat na standardech kvality poskytované péče v krajských zařízeních a podporovat vzdělávání a výchovu nejen pracovníků sociálních služeb, ale i v pečujících rodinách.

David Šourek uvedl, že Charta by se mohla stát jakýmsi komunikačním nástrojem, neboť obsahuje vize, které můžeme představit a o kterých můžeme diskutovat, a mohla by pomoci odstranit předsudky společnosti vůči stáří a seniorům. D. Šourek mj. uvedl, že při naplnění Charty čeká českou společnost ještě dlouhá cesta. Pro jednotlivce a organizace to znamená naučit se vnímat lidskou důstojnost, mít odvahu a ochotu mluvit a nepřehlížet diskriminaci seniorů. V oblasti systémových změn je třeba si uvědomit společný zájem všech bez ohledu na stranickou příslušnost, tedy jak se o nás budou starat příští generace. Je třeba budovat solidaritu ve společnosti.

ČNOSTI

I František Hinz z Rady seniorů ČR přivítal tento dokument jako počátek další činnosti, která by měla začít již výchovou dětí ve školách. Zdůraznil potřebnost podpory soběstačnosti seniorů, protože řada seniorů není schopna se orientovat v dnešní společnosti. Charta bude dalším argumentem a podkladem pro některé požadavky Rady seniorů.

David Kafka z MPSV sdělil, že ministerstvo podporuje seniorské organizace a v rámci Evropského roku aktivního stárnutí vytváří Strategii pro podporu seniorů zahrnující oblasti zaměstnávání seniorů a starších osob, celoživotního vzdělávání, dobrovolnictví seniorů, kvality života seniorů, zdravého životního stylu a kvalitní péče. V závěru vyslovil přání, aby se všechny požadavky obsažené v Chartě staly běžným principem chování každého člověka.

Petra Zdražilová krátce shrnula činnost Kanceláře veřejného ochránce práv v oblasti práv seniorů. Zabývá se např. diskriminací seniorů v oblasti zaměstnávání nebo právy seniorů v pobytových zařízeních sociálních služeb, kde je její pozornost zaměřena na důstojnost člověka. V příštím roce plánuje Kancelář VOP sérii kontrolních návštěv v zařízeních poskytujících sociální služby a chce se zaměřit na péči o osoby trpící demencí.

Monika Šimůnková zdůraznila, že lidská práva jsou spíše spojována s národnostními menšinami nebo dětmi, a je tudíž nutno poukázat i na lidská práva seniorů, zlepšit přístup seniorů k právní pomoci, prolomit tabu ve společnosti, kterým je týrání a zneužívání seniorů, a zapracovat na změně mediálního obrazu seniorů.

Všichni zúčastnění se shodli na tom, že Charta je výborný dokument, který ovšem sám o sobě nic nezmění. Je třeba vzít ji jako východisko pro další práci jednotlivců, organizací i veřejné správy.

Celý text Charty občanské společnosti si můžete přečíst na webových stránkách Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky (www.apsscr.cz) v záložce „Dokumenty APSS ČR“.

Mgr. Magda Dohnalová

CHARTA OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI

Pro důstojný život seniorů v České republice

(výňatky)

USILUJEME O SPOLEČNOST ...

... která vnímá demografické stárnutí jako šanci a starší lidi jako cenné zdroje.

... která uznává stárnutí jako vývoj patřící k životu.

... v níž starší lidé sebevědomě prožívají a vytvářejí odpovídající kulturu stáří.

... v níž se starší lidé mohou rozvíjet až do vysokého věku.

... v níž přiznávají lidé svou zranitelnost, závislost a smrtelnost a mohou se přitom spolehnout na solidaritu ostatních.

... která respektuje neomezenou důstojnost seniorů bez ohledu na to, jaký je jejich zdravotní stav nebo životní situace.

... v níž se dostane seniorům potřebné podpory a v níž se rozvíjejí nabídky odpovídající jejich potřebám.

... v níž je sebeurčení starších lidí respektováno i při snížené schopnosti jejich úsudku.

... v níž jsou psychosociální potřeby starších lidí brány stejně vážně jako jejich tělesné potřeby.

... v níž je umírání vnímáno jako součást života a všechny umírající osoby získají potřebnou a důstojnou pomoc.

Část I:

TEZE

1. DEMOGRAFICKÉ STÁRNUTÍ JAKO ŠANCE A VÝZVA

Usilujeme o společnost, která vnímá demografické stárnutí jako šanci a starší lidi jako cenné zdroje.

2. UZNÁVAT STÁRNUTÍ

Usilujeme o společnost, která uznává stárnutí jako vývoj patřící k životu.

3. VYTVOŘIT NOVOU KULTURU STÁŘÍ

Usilujeme o společnost, v níž starší lidé sebevědomě prožívají a vytvářejí odpovídající kulturu stáří.

4. STÁRNUTÍ PŘEDSTAVUJE ŠANCI NA DALŠÍ ROZVOJ

Usilujeme o společnost, v níž se starší lidé mohou rozvíjet až do vysokého věku.

5. VYROVNÁNÍ SE SE STĚŽEJNÍMI OTÁZKAMI LIDSKÉHO BYTÍ

Usilujeme o společnost, ve které lidé přijímají svou zranitelnost, závislost a smr-

tnost a mohou se při tom spolehnout na solidaritu ostatních.

6. DŮSTOJNOST ČLOVĚKA

PŘETRVÁVÁ I VE VYSOKÉM VĚKU

Usilujeme o společnost, která respektuje důstojnost starších lidí bez ohledu na to, jaký je jejich zdravotní stav nebo v jaké životní situaci se právě nacházejí.

7. POTŘEBA PODPORY SENIORŮ SE ZVYŠUJE

Usilujeme o společnost, v níž se seniorům dostane potřebné podpory a v níž jsou vyvinuty nabídky odpovídající jejich potřebám.

8. OŠETŘOVÁNÍ A PÉČE SE ŘÍDÍ PRÁVEM NA SEBEURČENÍ

Usilujeme o společnost, v níž je respektováno právo na sebeurčení starších lidí i při jejich snížené schopnosti úsudku.

9. LIDSKÁ NÁKLONNOST JE STEJNĚ DŮLEŽITÁ JAKO ODBORNÁ PODPORA

Usilujeme o společnost, v níž jsou psychosociální potřeby seniorů brány stejně vážně jako jejich potřeby fyzické.

10. ROZVOJ DŮSTOJNÉ KULTURY UMÍRÁNÍ

Usilujeme o společnost, v níž je umírání vnímáno jako součást života a všichni umírající získají užitečnou a důstojnou pomoc.

Část II:

POŽADAVKY

Níže jsou formulovány hlavní požadavky vycházející z tezí uvedených v části I. Tímto seznamem bychom chtěli podnítit všechny zabývající se tématem stáří, aby ve svém kontextu odvodili z tezí další konsekvence.

1. DEMOGRAFICKÉ STÁRNUTÍ JAKO ŠANCE A VÝZVA

Je nutné chápat demografické stárnutí jako šanci a nevnímat je stále jen jako problém.

Veřejnost si musí více vážit přínosu starších lidí pro společnost v minulosti i v současnosti. Aktivní seniorky a senioři musí být zapojeni do co možná největšího počtu společenských oblastí a podporováni ve svých zájmech.

»»» 12

II <<<<

- ☑ Diskuse v politice a v médiích se musí snažit o věcnou diferencovanost a vyhnout se ponižování starších lidí používáním dehonestujících a pejorativních výrazů.

2. UZNÁVAT STÁRNUTÍ

- ☑ Očekáváme mediální zpravodajství, které bere vážně zdroje seniorů a neorientuje se podle jednostranné perspektivy vnímající pouze deficit. Organizace poskytující péči a ošetřování seniorů je třeba vyzvat ke spolupráci na této mediální práci.
- ☑ Do povědomí veřejnosti by se měl více dostat pozitivní obraz stáří. Hlavním cílem je podpora zdraví s ohledem na stáří – ve smyslu posílení psychických a fyzických zdrojů seniorů.
- ☑ Geriatrická, respektive geronto-psychiatrická medicína a péče musí být podporovány, a to jak během vzdělávání, tak v praxi.
- ☑ Ke starším lidem je třeba se chovat s respektem a ohleduplně. Je třeba s nimi zacházet tak, jak bychom chtěli, aby mladší jednou zacházeli s námi.

3. VYTVOŘIT NOVOU KULTURU STÁŘÍ

- ☑ Seniori by měli být podporováni v rozvíjení vlastní kultury odpovídající jejich věku a nepodléhající právě „moderním“ trendům.
- ☑ Je třeba podporovat sebeorganizaci starších lidí a všechny formy jejich společenské účasti. Rámcové společenské podmínky je třeba vytvořit tak, aby měli seniori možnost zasadit se sami o své žádosti. Je třeba dbát na to, aby byli rovnoprávně zastoupeni ve společenských a politických grémiích.
- ☑ Je vítána tvorba rad seniorů v obcích nebo rad obyvatel v domovech pro seniory.
- ☑ Je nutné flexibilizovat důchodový věk.

4. STÁRNUTÍ PŘEDSTAVUJE ŠANCI NA DALŠÍ ROZVOJ

- ☑ Je nutné podporovat možnosti dalšího vzdělávání ve stáří a účasti starších lidí na životě společnosti. Zároveň je třeba respektovat, že někteří lidé nechtějí nebo nemohou těchto možností využít.
- ☑ Společnost bude stále více odkázána na vytváření příležitostí k práci, využití a zaměstnávání starších lidí.
- ☑ Při doprovázení starších lidí je důležitá ochota hovořit s nimi o základních existenčních otázkách, které je v jejich životní fázi zaměstnávají.
- ☑ Mezigenerační setkávání zprostředkuje důležité impulsy k dalšímu rozvoji, a proto je třeba jej podporovat.

- ☑ Starším lidem musí být umožněn přístup k novějším technologiím. Na druhou stranu je nutné zajistit, aby se seniori i bez znalosti novějších technologií orientovali v oblasti veřejných služeb.
- ☑ Veřejné služby musí být také přizpůsobeny potřebám seniorů.
- ☑ Uspořádání všedního dne v domovech pro seniory se musí orientovat podle potřeb a možností jejich obyvatel.

5. VYROVNÁNÍ SE SE STĚŽEJNÍMI OTÁZKAMI LIDSKÉHO BYTÍ

- ☑ Lidské zkušenosti, jako jsou nemoc, umírání nebo závislost na podpoře ostatních, je třeba chápat jako zásadní aspekty lidského bytí a integrovat je do našeho obrazu člověka.
- ☑ Do veřejného povědomí musí opakovaně pronikat skutečnost, že i život s omezeními je hodnotný a smysluplný.

6. DŮSTOJNOST ČLOVĚKA PŘETRVÁVÁ I VE VYSOKÉM VĚKU

- ☑ Lidská důstojnost a lidská práva starších lidí musí být uznána a bezpodmínečně respektována. Rozhodně odmítáme řeči o ztrátě důstojnosti ve stáří nebo kvůli nemoci.
- ☑ Je nutné si uvědomit a potírat obecně degradující postoj ke stáří („ageismus“).
- ☑ Musí být vytvořena místa krizové intervence proti diskriminaci a proti jakékoli formě násilí na seniorech.
- ☑ Je třeba zajistit důstojné doprovázení seniorů jak v institucích, tak v domácím prostředí pomocí vhodných opatření.

7. POTŘEBA PODPORY SENIORŮ SE ZVYŠUJE

- ☑ Při pečovatelském i lékařském vzdělávání musí být kladen větší důraz na gerontologické a geriatrické znalosti.
- ☑ Je třeba podporovat gerontologický výzkum včetně přípravy statistických podkladů.
- ☑ Je třeba rozvíjet ambulantní a terénní pečovatelské a ošetřovatelské služby.
- ☑ I starší lidé mají nárok na rehabilitaci. Je třeba zajistit její odpovídající financování.
- ☑ Musí být k dispozici nabídky podpory přizpůsobené všem seniorům (např. také seniorům z řad imigrantů nebo psychicky nemocných osob). V případě potřeby musí být umožněn také psychosociální doprovod.
- ☑ Je nutné provést všechna nutná opatření, aby byl v České republice vzděláván dostatečný počet odborníků v ošetřovatelských a pečovatelských službách.

- ☑ Je třeba podporovat pracovní podmínky, které ulehčí profesionálním pečovatelům jejich rodinné povinnosti, starším profesionálním pečovatelům výkon jejich povolání a osobám vracejícím se do oboru jejich opětovný návrat.
- ☑ Musí být zlepšeny podmínky pro rodinnou péči, respektive musí existovat dostatečná informovanost o existujících možnostech takového péče.
- ☑ Ošetřující rodinní příslušníci musí být více podporováni prostřednictvím odpovídajících nabídek poradenství a odlehčovacích služeb. Takové nabídky by měly být finančně podporovány z veřejných zdrojů.
- ☑ Je třeba podporovat iniciativy dobrovolnické podpory a různé formy sousedské výpomoci.
- ☑ Práce dobrovolníků musí být společností více uznána a podporována.

8. OŠETŘOVÁNÍ A PÉČE SE ŘÍDÍ PRÁVEM NA SEBEURČENÍ

- ☑ Je nutné posílit péči orientovanou na potřeby jejich příjemců a soustředěnou na jednotlivé osoby.
- ☑ Je třeba podporovat řízené interdisciplinární rozhovory za účelem zjištění domnělé vůle starší osoby. Do nich musí být zapojeni i rodinní příslušníci.

9. LIDSKÁ NÁKLONNOST JE STEJNĚ DŮLEŽITÁ JAKO ODBORNÁ PODPORA

- ☑ Lidská náklonnost musí být uznána jako základní součást pečovatelské a ošetřovatelské péče. To by mělo být zřejmé již v popisu pracovní náplně profesí v těchto oborech. Finanční odměna za ošetřovatelské a pečovatelské výkony tomu musí odpovídat.
- ☑ Je třeba zajistit odpovídající strategii pro hledání personálu.
- ☑ Vzdělávání pracovníků v ošetřovatelské a pečovatelské péči je třeba podporovat s ohledem na jejich psychosociální kompetence.

10. ROZVOJ DŮSTOJNÉ KULTURY UMÍRÁNÍ

- ☑ Je třeba podporovat rozvoj konceptů paliativní péče a jejich financování.
- ☑ Je nutné rozšířit nabídky vzdělávání s ohledem na paliativní péči.
- ☑ Je nutné vytvořit mobilní týmy paliativní péče, které budou podporovány menšími institucemi.
- ☑ Prostřednictvím rozvoje zdravotní, sociální a paliativní terénní péče je třeba podporovat možnost umírání v domácím prostředí. ■

„... aby se člověk cítil být člověkem“

V říjnu proběhl 4. ročník Týdne sociálních služeb ČR

Pod sloganem „... aby se člověk cítil být člověkem“ proběhl v týdnu od 8. do 14. října již 4. ročník celostátního Týdne sociálních služeb ČR. Projekt tradičně vyhlašovaný Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR a Ministerstvem práce a sociálních věcí má každý rok za cíl představit široké veřejnosti sociální služby, které jsou v České republice poskytovány přibližně 7% populace a které od 90. let procházejí procesem výrazného zvyšování kvality i dostupnosti.

Slavnostním zahájením Týdne sociálních služeb bylo podobně jako loni vyhlášení výsledků výtvarné soutěže Šťastné stáří očima dětí, které proběhlo v úterý 9. října od 11.30 hodin v pražském opatství Emauzy pod záštitou a za účasti 1. místopředsedy Senátu PČR Přemysla Sobotky a dále za účasti ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka, akademického malíře Kristiana Kodeta a zástupců pořádajících organizací. Více informací o této události včetně představení vítězných prací vám přinášíme

na jiném místě tohoto vydání časopisu. Vrcholnou událostí celého týdne byl opět Výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR, který se pod záštitou ministra práce a sociálních věcí uskutečnil pro přibližně 550 účastníků 11. a 12. října již tradičně v tábořském hotelu Palcát. Reportáž z výročního kongresu si můžete přečíst na jiné stránce.

Týden sociálních služeb pravidelně zahrnuje i desítky tzv. doprovodných aktivit. Nejinak tomu bylo i letos. Napříč celou Českou republikou se na regionální a lokální úrovni konaly řady výstav, soutěží, festivalů, přednášek, seminářů, konferencí či workshopů organizovaných poskytovateli sociálních služeb, orgány veřejné správy, zájmovými sdruženími a dalšími organizacemi. Mezi doprovodné aktivity tentokrát patřila např. II. teatroterapeutická konference v Olomouci, Dny duševního zdraví v Brně či kulatý stůl na téma Liberalizace sociálních služeb v ČR v Praze a mnohé další.

Téměř 600 poskytovatelů sociálních služeb během Týdne sociálních služeb otevřelo „brány“ svých zařízení veřejnosti a připojilo se tak k celostátnímu Dni otevřených dveří 9. a 10. října.

Více o Týdnu sociálních služeb ČR a jeho jednotlivých aktivitách naleznete na webových stránkách www.tyden-sociálních-sluzeb.cz.

Text: **Z. Kašpárek**
Foto: **M. Dohnalová**

PODĚKOVÁNÍ SPONZORŮM

IV. VÝROČNÍHO KONGRESU POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR

Organizační výbor ve složení Ing. Jiří Horecký, MBA, prezident APSS ČR, Ing. Jiří Herman, předseda rady občanského sdružení Pramen podpory, Ing. Bc. Alice Švehlová, výkonná ředitelka APSS ČR, PhDr. Marie Hermanová, ředitelka akreditované vzdělávací instituce CURATIO®, Ing. Kateřina Endrštová, vedoucí kanceláře APSS ČR, děkuje všem sponzorům a vystavovatelům za pomoc při realizaci IV. výročního kongresu 11.–12. 10. 2012 v hotelu Palcát v Táboře. Organizační výbor dále vyslovuje poděkování všem přednášejícím, předsedajícím a mediálním partnerům za spolupráci při propagaci kongresu.

GENERÁLNÍ PARTNER

HARTMANN – RICO, a. s.

HLAVNÍ PARTNEŘI

IReSoft, s. r. o.

Kimberly-Clark, s. r. o.

SPONZOŘI A VYSTAVOVATELÉ

AG FOODS Group, a. s.
Arjo Huntleigh, s. r. o.
Bella Bohemia, s. r. o.
BONNO GASTRO SERVIS, s. r. o.
CATUS, spol. s r. o.
Dartin, spol. s r. o.

Dentimed, s. r. o.
Hospimed, spol. s r. o.
CHRISTEYNS, s. r. o.
Interier Vysočina, s. r. o.
TON, a. s.
KOVOSLUŽBA OTS, a. s.

MARTEK MEDICAL, a. s.
MK MARKET, spol. s r. o.
MSM, spol. s r. o.
NAM system, a. s.
Pinnot CZ, s. r. o.
Poštovní spořitelna – ERA

zdravéOsvětlení.cz®
Primus CE, s. r. o.
ROBOT-COUPÉ
Solift, s. r. o.
Tropico, spol. s r. o.
ZEPTER International, s. r. o.

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Sociální služby
Ošetřovatelská péče

Rezidenční péče
Deník

Můžeš
Revue 50plus

Ambit Media, a. s.

Potřebné změny se týkají před

IV. výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR otevřel

Ve čtvrtek 11. a pátek 12. října se v hotelu Palcát v Táboře konal pod záštitou ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka v pořadí již IV. výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR, který byl tradičně hlavní událostí Týdne sociálních služeb ČR. Cílem kongresu pořádaného Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR pro cca 550 účastníků především z řad vedoucích pracovníků subjektů poskytujících sociální služby bylo nabídnout nejnovější informace týkající se legislativních změn, způsobu financování a dalších relevantních oblastí.

Po přivítání účastníků kongresu prezidentem APSS ČR Jiřím Horeckým a starostou Tábora Jiřím Fišerem v jednom z prvních příspěvků poděkoval odstupující ministr Drábek APSS ČR a Jiřímu Horeckému za dlouhodobou intenzivní spolupráci, která, jak uvedl, znamenala ze strany APSS ČR přístup sice někdy tvrdý, ale současně korektní a konstruktivní. Úroveň vzájemných vztahů a kvalitu spolupráce vzápětí ocenil také J. Horecký.

První část kongresu nabídla zdravotce i dalších významných hostů. Mezi ně patřil veřejný ochránce práv Pavel Varvařovský, který mj. apeloval na lidskou slušnost, poslankyně Lenka Kohoutová připomenula potřebu jistot a stability systému poskytování sociálních služeb, náměstkyně jihočeského hejtmána Ivana Stráská se dotkla stále se snižujícího objemu státních dotací, předseda Sociální komise Rady Asociace krajů ČR Miloslav Čermák zase nedostatečného platového ohodnocení v segmentu sociálních služeb. Předseda Rady seniorů ČR Zdeněk Pernes poté vyhodnotil obtížnost situace, ve které se v důsledcích opatření, která sám označil za restriktivní, ocitli senioři. Ta nakonec způsobila i historicky první manifestaci seniorů proti vládě. Poděkoval také APSS ČR za podporu, kterou Radě seniorů v jejích aktivitách poskytl.

Po Horeckého prezentaci aktivit APSS ČR v letošním roce následovalo několik odborných přednášek. Lenka Kohoutová se ve svém příspěvku věnovala zcela nezastupitelné roli nestátních neziskových organizací ve společnosti obecně, zvláště pak v oblasti sociálních služeb. Bez NNO by stát péči o potřebné vůbec nebyl schopen zajistit.

Po prezentaci společnosti Hartmann-Rico (Martina Čuhajová) se pracovníci odboru sociálních služeb a sociální práce MPSV věnovali změnám a perspektivám financování sociálních služeb. Nejprve ředitel zmíněného odboru Petr Hanuš hovořil o nutnosti stanovení uznatelné úrovně služeb z hlediska její nákladovosti a o dořešení problémů spojených s poskytováním zdravotní péče v zařízeních sociálních služeb, kdy je indikovaná zdravotní péče stále hrazena z jiných zdrojů než z veřejného zdravotního pojištění. Je podle něj také třeba změnit situaci, kdy je v podstatě již prioritně uživatelé na služby poskytována sleva a teprve následně se řeší, kdo uhradí rozdíl vůči skutečným nákladům na její zajištění. Vyzval však také k tomu, abychom se nedávali strhnout „blbou náladou“ a nezapomínali na mnohé věci, které se povedly a kterými se můžeme oprávněně chlubit.

Po něm Radek Suda, vedoucí oddělení strategií a koncepce sociální práce, hovořil o konkrétních změnách, které

mj. znamenají, že rok 2013 je posledním, kdy by mělo financování sociálních služeb, resp. poskytování dotací, probíhat podle stávajícího modelu, tedy od MPSV přímo poskytovatelům. Od roku 2014 už bude MPSV dotace poskytovat krajům (s možnou výjimkou např. u nadregionálních služeb). Uvedl, že 99% potřebných změn se ovšem netýká legislativy, ale spíše myšlení.

Daniela Lusková, vedoucí oddělení koncepce sociálních služeb a sociální práce, přiblížila tzv. „malou“ (podzim 2013) i „velkou“ (leden či červenec 2014) novelu zákona o sociálních službách, které zahrnují změny od legislativního zakotvení metodické činnosti MPSV ve vztahu k sociální práci či úpravy chráněného bydlení přes zvýšení sankcí za správní delikty a dořešení problematiky bezúhonnosti zdravotnických pracovníků až po změny v definování druhů sociálních služeb, úpravy poskytování zdravotní péče v sociálních službách, definování materiálně technického standardu při registraci služby či koordinaci rehabilitace.

V následné diskusi Petr Hanuš uvedl, že původně plánovaný zákon o dlouhodobé péči nebude realizován, potřebné změny budou provedeny novelizacemi stávajících předpisů.

V závěru dopoledního programového bloku pozvala jednatelka Institutu Bazální stimulace Karolína Friedlová účastníky kongresu na mezinárodní i národní kongres Bazální stimulace, které proběhnou v polovině května příštího roku v Praze.

Jiří Horecký předává ocenění za přínos sociálním službám Pavlu Čáslavovi

Karolína Friedlová zve na květnový kongres Bazální stimulace

evším myšlení

řadu palčivých témat

Účastníky kongresu vítá starosta Tábora Jiří Fišer

Na začátku odpoledního programu Miloslav Čermák v příspěvku zaměřeném na přechod financování sociálních služeb na kraje konstatoval, že kraje na takovou změnu vůbec nejsou připraveny a v posledku by znamenala naprostý kolaps. Uvedl, že vládou avizovaných cca 6 mld. na sociální služby místo požadovaných minimálně 7 mld. neznamená pro poskytovatele jen stagnaci, ale propouštění. Varoval také, že lze předpokládat tendenci řešit současný dluh zdravotních pojišťoven dalším vysáváním prostředků z kapes poskytovatelů sociálních služeb.

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Dagmar Žitníková se zabývala aktuální situací zaměstnanců v sociálních službách. Konstatovala obrovský nepoměr mezi nároky kladenými na pracovníky (značné vědomostní a osobnostní předpoklady, empatie, preciznost, povinnost celoživotního vzdělávání atd.) a výší odměny za jejich práci, která znamená nejhorší odměňování ze skupin zaměstnanců (v příspěvkových organizacích jde u pracovníků v sociálních službách průměrně o 16 271 Kč, v NNO je situace ještě výrazně horší). Odbory tak odmítají vládní plány na zrušení platových tarifů a vyzývají management sociálních služeb, aby tento postoj odborů podpořil a nepřístupoval na řešení nedostatku financí v sociálních službách na úkor zaměstnanců. Pro rok 2013 odbory na dotace požadují celkem částku 8,5 mld. Kč, vládou avizovaných 6 mld. považují v kombinaci se zvýšením DPH za likvidační.

Ředitelka Gerontologického centra Iva Holmerová se ve svém odborném příspěvku věnovala problematice nedostatečné péče o lidi trpící demencí. Ti přitom tvoří v domovech pro seniory 60–70 %, v LDN 60–90 %, v domovech se zvláštním režimem až 100 %. Celkem je takových lidí v ČR v současnosti přibližně 139 000. Dlouhodobým problémem je mj. nedostatečná diagnostika.

Poslední příspěvek prvního dne kongresu patřil náměstkovi generálního ředitele Úřadu práce ČR Martinu Žárskému, který se zaměřil na institut veřejné služby a jeho využití v sociálních službách. Představil změny realizované od ledna 2012 a cíle celého tohoto nového pojetí, které spočívají v obnovení pracovních návyků, zvýšení motivace k uplatnění na trhu práce, vlivu na omezení fenoménu nelegální práce, využití potenciálu dlouhodobě nezaměstnaných k veřejné prospěšnosti či zvýšení efektivity politiky nezaměstnanosti. NNO jsou realizátory veřejné služby z 10 %, obce ze 69 %, domovy pro seniory ze 2 %, nemocnice se na jejím využití podílejí 1 %. Za první pololetí tohoto roku je to souhrnně 3 580 296 hodin. Úřad práce nově připravuje podporu veřejné služby pomocí úhrady cestovného vykonavatelů veřejné služby a částečné úhrady ochranných pracovních pomůcek a pitného režimu. Žárský hovořil také o možnostech ukončení kontraktu s realizátorem veřejné služby ze strany ÚP v případě, kdy by její vykonavatel např. nahrazoval zaměstnance, vykonával odbornou činnost, která mu nepřísluší (např. v rámci pečovatelské služby), apod.

Ačkoliv se prakticky všechny příspěvky prvního kongresového dne týkaly pro poskytovatele sociálních služeb dlouhodobě palčivých témat, právě poslední prezentace vzbudila mezi účastníky nejvíce negati-

vních reakcí, a to především vzhledem k možnému porušování lidských práv (na které dlouhodobě upozorňuje mj. také veřejný ochránce práv) či obcházení platné legislativy o sociálních službách, které poskytovatele sociálních služeb a v posledku také jejich uživatele poškozují.

Čtvrteční večer již tradičně patřil slavnostnímu galavečeru. Na něm šéfredaktor časopisu Sociální služby Zdeněk Kašpárek společně se spisovatelem Pavlem Kosorinem a prezidentem APSS ČR Jiřím Horeckým představili dvě z několika letošních vydavatelských novinek Asociace: Kosorinovu sbírku rozhovorů s VIP a bezdomovci „Sláva vítězům, čest poraženým“ a zcela novou publikaci o zooterapii v pobytových zařízeních sociální péče „Vztah člověka a zvířat“. Na galavečeru byly poté čtyřem domovům pro seniory (Severní Terasa Ústí n. Labem, Velké Meziříčí, Heřmanův Městec a Víceměřice) předány certifikáty Značka kvality v sociálních službách a senátorovi a předsedovi etické komise APSS ČR PhDr. Pavlu Čáslavovi bylo uděleno ocenění APSS ČR za dlouhodobý přínos k rozvoji sociálních služeb v České republice. (Rozhovor s Pavlem Čáslavou vám nabídneme v příštím vydání časopisu.) O zábavu po zbytek galavečera se už poté postaral Petr Spálený se skupinou Apollo Band, diskotéka a bohatý raut.

Druhý kongresový den byl věnován tematicky rozděleným odborným sekcím a workshopům pokrývajícím ekonomicko-provozní oblast, oblast sociální, zdravotní, problematiku Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012 či možnosti využití konceptu Bazální stimulace v prostředí sociálních služeb.

Text: **Zdeněk Kašpárek**

Foto: **Z. Kašpárek, M. Dohnalová**

Zpěvák Petr Spálený byl hostem galavečera

Marie Hermanová přednáší na odborné sekci zdravotníků

Známe vítěze výtvarné soutěže Šťastné stáří

Vítězové jednotlivých kategorií

V pražských Emauzích proběhlo dne 9. 10. 2012 slavnostní vyhlášení vítězů 3. ročníku výtvarné soutěže Šťastné stáří očima dětí.

V prostorách bývalého klášterního refektáře opatství Emauzy v Praze 2 se v úterý 9. 10. 2012 sešlo kolem stovky dětí, jejich rodičů, prarodičů, učitelů a dalších hostů, aby se zúčastnilo slavnostního vyhlášení vítězů projektu Šťastné stáří očima dětí. Jedná se o projekt určený dětem z mateřských a základních škol a víceletých gymnázií. Jejich úkolem bylo ztvárnit prostřednictvím různých výtvarných technik či fotografií svoji představu o starých lidech a stárnutí. Tento projekt má za cíl propojení generací, přispět k odstraňování stereotypů a předsudků mladé generace vůči starým lidem, představit stáří jako plnohodnotnou etapu lidského života či navázat spolupráci škol s poskytovateli sociálních služeb. „Jsme rádi, že pro některé školy či školská zařízení bylo vyhlášení soutěže podnětem ke spolupráci s místními poskytovateli sociálních služeb, např. Základní škola Lhotky Velké Meziříčí nám napsala o setkání žáků s klienty Domova pro seniory Velké Meziříčí při společném programu Kouzelné

bylinky,“ uvedla Kateřina Endrštová, projektová manažerka. Ceny a diplomy vítězům soutěže předával 1. místopředseda Senátu PČR Přemysl Sobotka spolu s ministrem práce a sociálních věcí Jaromírem Drábkem a akademickým malířem Kristianem Kodetem.

Soutěž vyhlásila již potřetí Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Svazem měst a obcí ČR. Dosoutěže bylo zasláno více než 1300 prací. Ve dvoukolovém hodnocení nejprve pracovní skupina připravila soubor finálových děl a odborná komise pak pod vedením akademického malíře Kristiana Kodeta vybrala vítězné obrázky a fotografie. Některé školy dokonce uspořádaly vlastní předkola soutěže, jak doplnila K. Endrštová: „Řada škol se s námi ve svých průvodních dopisech podělila o své postřehy a dojmy ze školních soutěžních kol, některé školní třídy si zvolily vlastní podtéma, např. jak trávit volný čas s prarodiči.“

»»» 18

Terezie Krejčí – Koncert pro příjemné stáří

očíma dětí

Markéta Krausová – Sestry

Dominika Krejčí – Čertovsky dobrej děda

Výtvarné činnosti se chci nadále věnovat

Rozhovor
s Markétou Krausovou,
vítězkou nejstarší kategorie

Vaše druhé vítězství v této soutěži určitě není náhodou. Navštěvujete nějakou uměleckou školu?

Ne, chodím na osmileté gymnázium v Jilemnici. Minulý rok jsem se hlásila na obor „užitá malba“, ale nebyla jsem přijata.

Zúčastnila jste se i jiných výtvarných soutěží?

V loňském roce jsem se zúčastnila soutěže Životodárná voda, kterou vyhlásila Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. V této soutěži se vybíralo 15 nejlepších obrázků a můj byl mezi nimi.

(Do soutěže bylo celkem zasláno 849 výtvarných prací z celé ČR – pozn. redakce).

Budete znovu zkoušet přijímací zkoušky na výtvarný obor?

Teď budu pokračovat na gymnáziu a po maturitě se chci přihlásit na vysokou školu na obor „kresba do multimédií“ nebo „arteterapie“.

Máte kromě malování ještě nějaké jiné koníčky?

Ráda čtu a zajímám se o dějiny umění. Z výtvarných technik mě kromě kresby baví např. linoryt nebo suchá jehla.

Kromě diplomu a věcných cen převzala Markéta spolu s profesorkou gymnázia Natašou Novákovou šek na 10 000 Kč, které škole věnoval generální sponzor projektu akciová společnost HARTMANN-RICO.

Text a foto: **Mgr. Magda Dohnalová**

Obrázky dělají radost

Obrázky ze soutěže Šťastné stáří očima dětí mohou dělat radost i po ukončení oficiální soutěže. Část obrázků z roku 2011 se dostala do denního stacionáře G-centra Tábor. Klienti stacionáře pak vybrali nejhezčí dílka ve třech věkových kategoriích 6–9 let, 10–12 let a 13–15 let. Výběr nebyl jednoduchý – všechny práce byly moc hezké, ale nakonec hodnotitelé dospěli k jednotnému závěru. Ocenění v nejmladší kategorii putovalo do Kyjova a zbylé dvě ceny získaly žačky jedné ze škol ve Strakonících. Každý autor obdržel děkovaný dopis, pohlednici Tábora a sladkou odměnu. Obrázky nyní zdobí interiéry denního stacionáře.

Renata Kainráthová
G-Centrum Tábor

Max Votoček – Dědeček

««« 16

Vítězem kategorie do 6 let se stal Max Votoček z Prahy, jeho sestra Anna Votočková zvítězila v kategorii 6–10 let. V kategorii 11–15 let zvítězila již podruhé Markéta Krausová nominovaná Gymnaziem a SOŠ Jilemnice. Letos poprvé se soutěžilo i v kategorii „fotografie“, jejíž vítězkou se stala Dominika Krejčí z Brna s fotografií „Čertovsky dobrej děda“. Nej-

Anna Votočková – Babička

větší počet hlasů ve veřejném hlasování získala Terezie Krejčí z Opavy. Předání cen vítězům již tradičně proběhlo v rámci Týdne sociálních služeb ČR, který probíhal od 8. do 14. 10. 2012. Hlavním sponzorem projektu byla akciová společnost HARTMANN-RICO, dalším partnerem byl BONNO GASTRO SERVIS, s. r. o.

Text a foto: **Mgr. Magda Dohnalová**

INZERCE

- ČAJE PREMIUM TEA
- KÁVOVINY LACAFFE
- CAPPUCCINO BOHEMIA
- OVOCNÉ SIRUPY MONZUN
- MOUČNÍKY

Nápoje chutné
a zdravé pro potřeby
Vašich klientů

CATUS

CATUS spol. s r.o., Kyjovská 1598
580 01 Havlíčkův Brod, www.catus.cz

NOVINKA:

Oboživelná obuv Bonno Beany® je vyráběna z ultralehkého materiálu s tvarovou pamětí, takže botu na chodidle takřka nevnímáte.

beany®

Přezujte do pohodlí.

Dlouhodobé sledování a praktické zkoušky prokázaly postupné mírnění bolesti kolenních kloubů a snížené zatížení zádového svalstva!

Obuv **Bonno Beany®** je neobyčejně měkká a pohodlná. Je testována a schválena jako **lehká pracovní obuv**. Splňuje parametry ČSN EN ISO 20347. Materiál obuvi je odolný vůči bakteriím a zápachu. Uvnitř boty se neusazuje vlhkost, a voda tak obuv nepoškozuje. Podrážka je testována na protiskluznost a splňuje normu SRA. Účinně tlumí nárazy a vibrace při došlapu. Nezanedbává na podlaze šmouhy. Ventilační otvory zaručují dobré provzdušňování a komfort. Obuv je snadno omyvatelná vodou.

Objednávky na adrese:
BONNO GASTRO SERVIS s.r.o.
Husova 523
370 21 České Budějovice
oopp@bonno.cz

BONNO®

Více než 800 osob se zdravotním postižením z 44 sociálních zařízení z celé České republiky zaplnilo odpoledne v pondělí 15. října pavilóny B a C a okolí Křížíkovy fontány Výstaviště Praha-Holešovice. Již 12. ročník tradičního Podzimního plesu pro osoby se zdravotním postižením se zde tentokrát konal pod záštitou ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka a hejtmanky Středočeského kraje Zuzany Moravčíkové.

Letošní ples připravený Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR, společností Trianon Čechy a Domovem Na Hrádku za finanční podpory Středočeského kraje opět přinesl skvělou zábavu, ke které přispěli např. Stanislav Hložek a Heidi Janků, taneční skupina SANDRA 96 či taneční orchestr TOX Jaroslava Trnky. Pro účastníky byly navíc na výstavišti zdarma zpřístupněny oblíbené pouťové atrakce.

A opět se nejen veselilo, ale také soutěžilo. V zápolení o nejlepší taneční pár plesu zvítězila dvojice Sandra Piskáčková a Vladimír Marek z Centra služeb Slunce všem z Unhoště, nejlepší tanečnicí byla porotou zvolena Jana Weisheitelová ze Zvonečku Bylany a tanečníkem Jaroslav Hořejší z Domova na Stříbrném vrchu. Po vyhlášení vítězů tanečních soutěží předala loňská Miss plesu Michaela Cermanová korunku plesové královny své nástupkyni, kterou se stala Adéla Štefunková z Centra pobytových a ambulantních sociálních služeb Bobelovka v Jindřichově Hradci.

Podzimní plesy jsou pro stovky lidí se zdravotním postižením mimořádnou společenskou a kulturní událostí, která díky štědré podpoře sponzorů nabízí každým rokem atraktivní kulturní program, bohatý raut a v neposlední řadě i skvělou příležitost pro pravidelná setkávání s přáteli a navazování přátelství nových. Hlavními sponzory letošního ročníku byly společnosti INCHEBA PRAHA, HARTMANN – RICO a KOČKA.

Zdeněk Kašpárek

Dvanácté „plesání“

Nejlepší taneční pár plesu Sandra Piskáčková a Vladimír Marek

Výkonná ředitelka APSS ČR Alice Švehlová blahopřeje nejlepší tanečnici Janě Weisheitelové

Moderátorka Andrea Tajanovská zpovídá loňskou MISS Michaelu Cermanovou

MISS 2012 Adéla Štefunková

“na holesšovickém výstavišti”

Dívčí krása souboru Sandra 96

Taneční orchestr TOX

Show Stanislava Hložka

Prezident APSS ČR Jiří Horecký a nejlepší tanečník Jaroslav Hořejší

Heidi Janků opět ve svižném tempu

Prezident APSS ČR Jiří Horecký zahajuje 12. ročník Podzimního plesu

Zábava v plném proudu

Sál plný očekávání skvělé zábavy

Čas na doplnění kalorií

Týden komunikace osob se sluchovým postižením

(22. – 30. 9. 2012)

D. Hyklová - Oslava Mezinárodního dne neslyšících, Praha Anděl

Na konci září se uskutečnil Týden komunikace osob se sluchovým postižením. Cílem tohoto projektu bylo propojit svět lidí slyšících a lidí se sluchovým postižením. Akce v rámci projektu probíhaly po celé České republice.

Je poslední zářijový týden a celorepublikový projekt Týden komunikace osob se sluchovým postižením (TKOSP) oficiálně začal. Březnová myšlenka na jeho uskutečnění se rozvíjela rychle a s pevným cílem, že bude realizována ještě letošní rok, a došla své finální realizace. Základním posláním projektu je propojit svět slyšící a svět sluchového postižení, poskytnout základní informace skrz kulturní a vzdělávací programy všem lidem v České republice.

A jak nejlépe propojit dva světy než skrz jiné propojení. Byly osloveny organizace, nadace a firmy, které mají jedno společné – pomáhají, spolupracují nebo jsou v jakémkoli spojení se světem osob se sluchovým postižením. Organizace, které se rozhodly k projektu přidat, připravily vlastní akce (výstavy, divadelní představení, sportovní turnaje, hudební a sportovní představení, workshopy,

přednášky, happeningy a mnoho dalšího), kam zvou všechny, kteří se ve světě osob sluchově postižených pohybují, stejně jako ty, co o něm nic nevědí a mají zájem se dozvědět více.

SOBOTA 22. 9. 2012

Týden komunikace začal a co víc si mohli organizátoři občanského sdružení ORBI PONTES přát než týden začít s partnerem zkušeným – organizací ASNEP, která v sobotu 22. 9. pořádá v Praze na Andělu setkání na oslavu Mezinárodního dne neslyšících. Spolu s organizací ASNEP se představují

Česká unie neslyšících, o. s., Jablíčko dětem, o. s., Federace rodičů a přátel sluchově postižených, Pevnost a další organizace. Při této příležitosti účastníci překonávají loňský rekord osob mávajících v bílých rukavičkách.

PONDĚLÍ 24. 9. 2012

Následující akce jsou naplánovány převážně ve čtyřech pracovních dnech nadcházejícího týdne. V pondělí se v Praze koná tisková konference v Senátu PČR za účasti paní senátorky Daniely Filipiové, která převzala záštitu nad celým projektem spolu s hlavním městem Praha. Veřejnost může zajít na otevřenou hodinu znakového jazyka, děti ze škol v Radlicích a Ječné navštěvují zoo v Tróji, den je zakončen v Tiché kavárně vernisáží neslyšící umělkyně.

V Liberci je možné shlédnout výstavu unikátní sbírky historických i novodobých sluchadel pana Miloše Hostonského.

ÚTERÝ 25. 9. 2012

V úterý začíná program v Praze již v 10 hodin dopoledne tiskovou konferencí a křtem knihy „Tiché rozhovory“

APOSBRNO

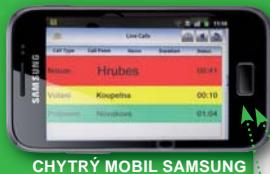
20 let pro vás

partner pro sociální sféru
a zdravotnictví**BEZDRÁTOVÁ SIGNALIZACE**Courtney-Thorne
call systems

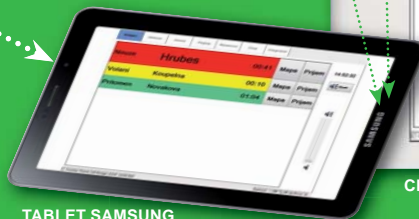
BEZDRÁTOVÉ TLAČÍTKO

PAGER

CHYTRÝ MOBIL SAMSUNG

TABLET SAMSUNG

CENTRÁLNÍ PANEĽ S DOTYKOVOU OBRAZOVKOU

- Stavebnicový systém bez instalačních nákladů
- Jednoduché intuitivní ovládání
- Možnost propojení do počítačové sítě
- Neomezený počet signalizačních tlačítek
- Zobrazení jména i místa volajícího včetně úrovně naléhavosti volání
- Evidence času volání i příchodu personálu k volajícímu
- Přenos volání na pagery, mob. telefony, tablety
- Záznam veškerých volání
- Možnost personální evidence
- Efektivní nástroj zkvalitňování práce
- Možnost připojení dalších monitorovacích a výstražných zařízení
- Možnost rozšíření o vedení dokumentace pacienta
- ... a mnoho jiných funkcí

Kotlanova 3, 628 00 Brno, tel./fax: 541 217 516, e-mail: info@aposbrno.cz, www.aposbrno.cz

INZERCE

(Federace rodičů a přátel sluchově postižených, o. s.), v Letňanech jsou otevřené hodiny plavání pro děti se sluchovým postižením, večer probíhá kurz finanční gramotnosti a prezentace služeb O2. V Hradci Králové jsou po celý den otevřeny dveře všem zájemcům o návštěvu tamní školy pro neslyšící a v Brně obohacuje kulturní i vzdělávací program kapela bubenic Spálený sušenky.

STŘEDA 26. 9. 2012

I ve středu pokračuje celorepublikový program mnohými jedinečnými možnostmi setkávání světů. Škola v Hradci Králové nabízí návštěvu speciální jazykové výuky MVL (manipulative visual language) a také jedinečného domova Jablíčko. V Praze během celého dne probíhají sportovní akce, Pevnost organizuje ukázkovou hodinu znakového jazyka. A večer? Večer mohou lidé v Ostravě navštívit Divadlo Loutek, kde se hraje představení Zlatý kolovrat v podání studentů JAMU. V Olomouci se pak na univerzitě mohou lidé dozvědět a diskutovat o náročných životních situacích osob se sluchovým postižením.

I. Navrátilík - Tisková konference v Senátu PČR

I. Navrátilík - Sportovní odpoledne v HOLMES PLACE Anděl

ČTVRTEK 27. 9. 2012

Čtvrtek jde celý projekt Týdne komunikace do finále. S předškoláky v mateřské škole na Barrandově se mluví o zkušenostech s osobami neslyšícími a nedoslýchavými a o tom, jak s nimi

komunikovat. Škola v Hradci Králové připravila pro své žáky projektový den. V Praze v odpoledních hodinách začíná seminář o bilingvistu a právech neslyšících (Neslyšící s nadějí, o. s.) a celý týden je zakončen vynikající přednáškou Mgr. RNDr. Josefa Brožíka na téma historie znakového jazyka, typy sluchových poruch a komunikačních prostředků ve společnosti.

Kdo se podívá do programu, zjistí, že neobsahuje jen akce pořádané v týdnu od 22. do 30.9. Organizátoři se rozhodli podporovat a upozorňovat na zajímavé akce, které se konají i před Týdnem komunikace, stejně jako po něm. Tímto projektem snaha o propojení světů začala a rozhodně pokračuje dál! Zpětnou vazbou se všemi partnery ORBI PONTES již v listopadu t. r. zahájí přípravy druhého ročníku Týdne komunikace osob se sluchovým postižením. Druhý ročník TKOSP se uskuteční v roce 2013 opět na konci září. Více informací naleznete na stránkách www.orbipontes.cz.

Renata Škopková
ORBI PONTES, o. s.

Deinštitucionalizácia s

Deinštitucionalizácia je slovičkom, ktoré veľkej časti občanov Slovenska nič nehovorí. Pre veľkú skupinu zamestnancov v sociálnych službách je nočnou morou, pre iných príležitosťou, ako robiť veci inak, po novom, ako poskytovať sociálne služby modernejšie.

Koncom augusta som sa zúčastnil na štvrtom ročníku Fóra poskytovateľov sociálnych služieb s názvom „Na ceste ku komunitným sociálnym službám – podpora transformácie v EÚ a na Slovensku“. Hlavným rečníkom konferencie bol Luk Zelderloo, generálny tajomník EASPD, čo je vlastne asociácia združujúca poskytovateľov sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím so sídlom v Bruseli. Pán Luk Zelderloo vystúpil s prednáškou s príliehavým názvom „Deinštitucionalizácia ako cesta k lepšiemu.“ Live motívom tejto prednášky bola otázka pre aktérov sociálnych služieb na Slovensku – „Mať inštitúcie alebo sociálne služby?“ Výzva zo strany EU je jasná, je potrebné prebudovať sociálne služby tak, aby si občan mohol vybrať. Vybrať si takú sociálnu službu, ktorá mu umožní prežiť svoju starobu, svoj seniorský vek tak, aby nestratil pocit spolupatričnosti s rodinou, komunitou, aby bol pre spoločnosť prínosom a nie ťarchou, ktorú spoločnosť musí strpieť. Je to veľký záväzok a naplniť ho je úloha ťažká pre všetkých poskytovateľov sociálnych služieb. Samozrejme, že zmeny sa majú dotknúť celého spektra sociálnych služieb poskytovaných pre deti a dospelých s rôznym druhom postihnutia, my sa však dnes budeme venovať iba skupine klientov v seniorskom veku.

Zo strany účastníkov konferencie sa v diskusnom bloku ozývali hlasy za zmenu legislatívy: „Len po zmene legislatívy môžeme začať poskytovať lepšie a modernejšie sociálne služby.“ S odstupom času si však myslím, že prioritou je potreba zmeny myslenia ľudí, zmeny pohľadu na poskytovanie sociálnych služieb. Až následne treba meniť legislatívu. Legislatívu totižto tvoria tiež len ľudia a pre-

to je potrebné začať so zmenou práv tu. Legislatíva nás ohraničuje, vytvára rámec nášho správania sa ku konkrétnej cieľovej skupine občanov so zdravotným postihnutím. Ak teda budeme schopní sformulovať nové, modernejšie a priateľnejšie pravidlá či nástroje pre prácu s handikepovanými ľuďmi, budeme aj v rovine ľudskej, alebo ak chceme morálnej, ochotnejšie pristupovať k zmenám.

Aby boli zmeny a nové pravidlá spoločnosťou prijaté, musia byť pre obidve strany – pre poskytovateľov i pre prijímateľov sociálnej služby – výhodnejšie ako predchádzajúci stav. Aby sme takýto stav mohli dosiahnuť, musíme pristupovať individuálne ku každej cieľovej skupine, ktorá potrebuje pomoc spoločnosti, teda štátu. Je zbytočné snažiť sa vytvoriť akýsi komplexný – univerzálny zákon o sociálnych službách. Tento systém v praxi nefunguje. Všetky pokusy na tejto báze zlyhali, čoho svedkami sme i pri poslednom prijatom zákone o sociálnych službách z roku 2008.

Asociácia
poskytovateľov sociálnych služieb

Pred niekoľkými rokmi sa ma na istej odbornej konferencii kolegyňa pýtala na môj názor na novú právnu normu pre poskytovanie dlhodobej starostlivosti o seniorov. Moja odpoveď i postoj boli zamietavé. Mal som pocit, že príliš veľké množstvo zákonov v jednej oblasti vyvoláva u občanov zmätok, zlú orientáciu a nedorozumenia. Dnes musím svoje postoje prehodnotiť a po skúsenostiach s pokusmi o vytvorenie univerzálného zákona musím jednoznačne konštatovať, že prínosom pre sociálnu oblasť by bolo vytvorenie takých právnych noriem, ktoré by jasne, zrozumiteľne, jednoducho a logicky riešili pomoc štátu pre každú cieľovú skupinu občanov so zdravotným postihnutím či pre starších občanov osobitne. Tak, aby sa občania, ktorých sa to týka a ich rodinní príslušníci mohli jednoduchšie orientovať v právnych normách a pravidlách, ktoré vo veľkej miere

ovplyvňujú životy ľudí so zdravotným postihnutím.

➤ Deinštitucionalizácia

Proces deinštitucionalizácie sa spája s procesom humanizácie, modernizácie alebo transformácie sociálnych služieb – teraz konkrétne pre seniorov. Zjednodušene by sme mohli konštatovať, že ide o proces premeny inštitúcií poskytujúcich sociálne služby pod taktovkou štátu alebo vyšších územných celkov (čiže s centralizovaným riadením) na inštitúcie – komunitné zariadenia, ktorých zriaďovateľom by bola obec, mesto, cirkev, právnická alebo fyzická osoba. Podstatou je teda zrušenie veľkokapacitných inštitúcií, podpora zariadení rodinného typu, delimitácia zariadení a sociálnych služieb pre seniorov na mestá a obce, navrátenie klientov do pôvodného prostredia, podpora terénnych sociálnych služieb a vytváranie celého spektra služieb na komunitnej úrovni tak, aby si občan mohol vybrať službu, ktorá mu najviac vyhovuje. Všetko sa to odohráva v prirodzenom prostredí rodinného zázemia alebo komunity a pre štát či pre obec je táto forma ekonomicky najpriateľnejšia.

Na začiatku tohto procesu sa ozývali hlasy, že poskytovanie sociálnych služieb v malých zariadeniach službu predražuje, že lepšie a efektívnejšie je centrálné riadenie väčších komplexov alebo viacerých zariadení. Dnes už však na základe skúseností možno konštatovať, že tieto tvrdenia nie sú pravdivé. Kvalitné sociálne služby sa dajú poskytovať i na úrovni komunity, obce, v rodinnom zázemí klienta. Aby sa tak mohlo začať naozaj diať, musíme proces deinštitucionalizácie začať realizovať. Musíme pretvárať vlastné myslenie, dôverne poznať, čo klienti konkrétnej cieľovej skupiny skutočne potrebujú. Ako môžu byť aj napriek svojmu zdravotnému postihnutiu prínosom pre spoločnosť, pre konkrétnu komunitu a aký typ sociálnej služby je prínosom pre nich i pre ich rodiny. Tento proces môžeme skutočne začať tvoriť iba s kvalitne nastavenými pravidlami – legislatívou a dôrazom na individuálny prístup ku klientom a ich potrebám.

Žiaľ, dnes je na Slovensku problémom dosiahnuť vôbec dohodu, kto ma ktorú službu poskytovať. Stále lavírujeme medzi alternatívami, či sú pobytové služby v kompetencii obcí alebo majú organizá-

sociálních služieb

HARTMANN

ciu pobytových služieb vykonávať VÚC. Z historického hľadiska tieto služby vždy prioritne vykonávali obce. Z hľadiska komplexnosti by oklieštenie sociálnych služieb pre obce len na terénne a ambulantly služby bolo krokom späť.

V roku 2009 schválilo MPSVR SR „Národné priority rozvoja sociálnych služieb“, kde definuje ako jeden z priezrových princípov národných priorít, ale i priorit Európskeho spoločenstva deinstitucionalizáciu sociálnych služieb. Konkretizuje ju postupným znižovaním počtu tradičných zariadení sociálnych služieb, prevádzkovaním zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podporou terénnych a ambulantly sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.

Naplnenie týchto princípov umožňuje jedine veľmi úzka spolupráca klient – rodina – obec – poskytovateľ sociálnej

služby so spätnou väzbou, ktorá zaisťuje individuálny prístup ku klientovi s prihliadnutím na jeho potreby a schopnosti s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí.

S odstupom času si myslím, že prioritou je potreba zmeny myslenia ľudí, zmeny pohľadu na poskytovanie sociálnych služieb. Až následne treba meniť legislatívu.

Poskytovanie ambulantly sociálnych služieb a sociálnych služieb s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta primerane jeho individuálnym schopnostiam. Žiaľ, tieto sa bez podporného aparátu alebo zázemia, ktoré poskytuje zariadenie z celoročnými pobytovými

službami, dajú poskytovať len veľmi obmedzene alebo vôbec.

Ak teda hovoríme o deinstitucionalizácii sociálnych služieb pre seniorov na Slovensku, skúsme sa správať skutočne dospelé aj na úrovni obcí (u majú svoj vek dospelosti za sebou) a prevziať zodpovednosť za svojich občanov aj na tomto poli. Možno hlasy, ktoré zaznievajú aj zo ZMOSU – stavovskej organizácie všetkých obcí – že obce na takéto služby nemajú dostatok financií a personálne nie sú dostatočne vybavené, sú hlasom ešte nedospelým. Ak chceme proces deinstitucionalizácie naozaj naštartovať, musíme sa v rozhodovaní zbaviť všetkých zbytočných medzičlánkov – inštitúcií a centralizovaného riadenia a musíme pracovať s občanom tam, kde to je pre neho najprirodzenejšie. Doma.

Mgr. Miroslav Feješ

Domov seniorov Dolinka, Očová

INZERCE

UNASYS⁺
hospital drinks system *plus*

UNIKÁTNÍ ŘEŠENÍ PITNÉHO REŽIMU
OD SPOLEČNOSTI AG FOODS GROUP A.S.

- Úspora nákladů v porovnání s běžnou přípravou nápoje
- Dodávka pitného režimu od společnosti s certifikáty HACCP, BRC a IFS
- Stálá kvalita připravovaných nápojů za podmínky zvýšení uživatelského komfortu při výdeji nápoje
- Možné sledování počtu vydaných porcí, optimalizace celkových nákladů spojených s pitným režimem
- Variabilita dodání s filtrací vody, či bez filtrace
- Zabezpečení servisní podpory ze strany AG FOODS

Společnost AG FOODS Group a.s. přichází s novou generací nápojových systémů, která přináší zvýšení uživatelského komfortu a individuální přístup ke každému uživateli.

Nápojový systém UNASYS PLUS byl vyvinut pro nemocnice, domovy pro seniory, uživatele sociálních služeb a dalších provozů s decentralizovaným výdejem nápojů při plné automatizaci. Systém UNASYS PLUS je tvořen automatem Bianchi Lei SA, nerezovými konvicemi a stojanem pod automat.

Automat Bianchi Lei SA je vybaven 12 tlačítkovou volbou, která je plně konfigurovatelná až pro 5 druhů nápojů a různé varianty dle požadovaného množství. V automatu je možné kombinovat čaje (sladené či nesladené dle chuti a potřeb strávníků či jednotlivých provozů), kávovinu, ale i polévky.

Pro více informací pište na e-mail: jana.vodickova@agfoods.eu

„Náš obor je opředen řadou S doktorem Radimeckým o adiktologických službách v

Z titulu předsedy sekce adiktologických služeb APSS ČR jsem pojal za svou povinnost přispět do časopisu Sociální služby několika, napoprvé základními informacemi o službách, které nazýváme „adiktologické“. Využil jsem pro tento okamžik vzácné příležitosti udělat rozhovor s jedním z předních českých odborníků, dr. Radimeckým, jemuž zároveň vyjadřuji velký dík za výstižné pojetí, které vám, čtenářům, v dalších řádcích nabízím.

Michal Němec

PHDR. JOSEF RADIMECKÝ, PH.D., MSc

Speciální pedagog, adiktolog, psychoterapeut, vysokoškolský pedagog. Na Pedagogické fakultě UK v Praze absolvoval magisterské studium oboru speciální pedagogika – vychovatelství a postgraduální studium. V letech 2002 až 2003 absolvoval roční postgraduální kurz Drug use – evidence based interventions and policies na Imperial College v Londýně. V oboru závislosti pracuje od r. 1992. V letech 1998 až 2004 byl ředitelem Meziresortní protidrogové komise vlády ČR, v současné době působí jako odborný ředitel WHITE LIGHT I, o. s., a vedoucí stejnojmenné terapeutické komunity v Mukařově. Je také předsedou PROADIS, o. s., sdružení 6 poskytovatelů adiktologických služeb působících v 7 krajích ČR. Přednáší na 1. lékařské fakultě UK studentům bakalářského i magisterského studia oboru adiktologie. Je autorem řady odborných textů.

Wikipedie prozrazuje, že adiktologie je „věda zabývající se závislostmi“. Co si může čtenář představit pod pojmem „adiktologické služby“?

Jde o širokou škálu služeb, jež se snaží předcházet užívání, či spíše škodlivému užívání návykových látek (prevence), minimalizovat sociální a zdravotní rizika spojená s jejich užíváním (minimalizace rizik, z nichž asi nejznámější a pro laiky nekontroverznější je výměna injekčních stříkaček a jehel) nebo pomáhat závislým uživatelům návykových látek s jejich škodlivým užíváním přestat (léčba a následná péče). Adiktologické služby ale pomáhají i blízkým osobám uživatelů návykových látek – zejména členům jejich rodin – jež závislost rodinného příslušníka rovněž postihuje v řadě aspektů kvality jejich života.

Pod pojmem „závislý“ si asi většina lidí představí špinavého feťáka nebo možná člověka trávícího svůj život v restauraci. Jak to vidíte vy?

Každý z nás je svým způsobem na něčem nebo na někom závislý – ať už na rodině, práci, partnerovi či partnerce, na jídle nebo na svém koníčku. Adiktologie se ale snaží pomáhat lidem se závislostmi, které jsou pro ně škodlivé, které jim nebo i jejich blízkému okolí ničí život. Může tedy jít nejenom o v ČR nejčastější závislost na alkoholu nebo na nealkoholových drogách, ale i o tzv. nelátkové závislosti, z nichž asi nejznámější je tzv. patologické hráčství (gambling). Nicméně v dnešním světě a v oboru adiktologie či ve světě závislostní medicíny se objevují další, dosud tak nevnímané škodlivé závislosti. Patří k nim např. závislost na počítačích, na internetu, na práci, na sexu či na nakupování a řada dalších. Z tohoto výčtu je patrné, že zavedená stereotypní představa špinavého a dlouhohlasého feťáka je minulostí. V praxi se s takovými lidmi setkáváme spíše výjimečně.

Jak se dá těmto lidem pomoci?

Patrně to nejtěžší při snahách překonat škodlivou závislost je, že neexistuje jedno možné, univerzální řešení. Nikdo ze závislých se pro svoji závislost nerozhodl cíleně či dobrovolně. V tom, že se stane závislým, hraje roli celá řada okolností. Jde o individuálně se odlišující kombinaci biologických a psychologických predispozic zkomplikovanou ještě vlivy sociálními a spirituálními. Proto se spolu s našimi klienty v léčbě závislosti vydáváme proti proudu času a snažíme se ty různorodé faktory, které ke vzniku závislosti přispěly, najít a řešit je jinak než chováním, které k závislosti vedlo. Jinými slovy, snažíme se najít význam, jaký pro jednotlivce závislostní chování má a ve spolupráci s ním se je pak snažíme nahradit chováním jiným, které nebude jemu ani jeho okolí škodit.

Jak je tomu s pokrytím adiktologickými službami, resp. s jejich dostupností v ČR?

V roce 1989 byly v ČR pro uživatele návykových látek dostupné pouze psychiatrické tzv. AT (zkratka pro Alkohol/Toxikománie) ambulance, pro pobytovou léčbu pak psychiatrické léčebny, které poskytovaly i službu detoxifikace. V zemích na západ od našich hranic bylo spektrum těchto služeb mnohem pestřejší a snáze dostupné. Dnes je tomu podobně i v ČR, kdy odborníky na poskytování služeb lidem se závislostmi nejsou jenom psychiatři, ale i psychoterapeuti, sociální pracovníci, speciální pedagogové či adiktologové a pracovníci dalších, příbuzných profesí.

Při pohledu na dnešní síť tzv. adiktologických služeb lze tvrdit, že se nám za nesrovnatelně nižší náklady než kolegům v tzv. starých zemích Evropské unie podařilo vytvořit poměrně ucelenou a provázanou síť služeb s relativně dobrou dostupností pro různé cílové skupiny našich klientů. Systém to však není dokonalý – jako asi žádný – a rozhodně v něm lze najít řadu míst pro zlepšení i pro zvýšení dostupnosti služeb. V současné době ale my všichni, kteří adiktologické služby poskytujeme, vynakládáme všechny síly na to, abychom ty existující nemuseli kvůli snižující se podpoře z veřejných rozpočtů zavřít. Na to, abychom mohli přemýšlet o zacelování bílých míst na české mapě adiktologických služeb, nejsou peníze.

Zmínil jste výměnu injekčních stříkaček. Jak vnímáte potřebu této služby? Nejde o podporu narkomanů v jejich drogové kariéře?

Obor závislostí, zejména ve vztahu k tzv. ilegálním drogám, u nás byl do roku 1989 tabuizován. Komunistický režim tvrdil, že u nás problém užívání drog není, protože byl podle tehdejší ideologie typický pouze pro kapitalistické země. Ale lidé v tehdejší ČSSR drogy užívali, i když si je vyráběli podomácku z dostupných léků. Díky zmíněné tabuizaci je náš obor opředen řadou mýtů a to, že programy výměny injekčních stříkaček podporují uživatele drog v jejich užívání, je jeden z nejčastěji uváděných.

Při postgraduálním studiu drogové politiky v Londýně jsem musel prostudo-

mýtů“ České republice

Při pohledu na dnešní síť tzv. adiktologických služeb lze tvrdit, že se nám za nesrovnatelně nižší náklady než kolegům v tzv. starých zemích Evropské unie podařilo vytvořit poměrně ucelenou a provázanou síť služeb s relativně dobrou dostupností pro různé cílové skupiny našich klientů.

vat stohy odborné literatury. Překvapilo mne, že nejvíce výzkumných studií se zaměřovalo právě na téma programů výměny injekčních stříkaček a jehel. Daleko více než na léčbu závislých uživatelů drog nebo na prevenci jejich užívání. Nicméně právě výzkumy výměnných programů shodně dospívaly k závěru, že uživatelé drog v pokračování jejich škodlivého užívání nepodporují. Výměna stříkaček naopak pomáhá „nalákat“ uživatele drog do kontaktu s odborníky, jejichž pomoc by patrně nevyhledali nebo až mnohem později. Díky navázání kontaktu s uživateli drog je pak mohou adiktologové motivovat ke změně jejich dosavadního rizikového životního stylu, v konečném důsledku až k léčbě závislosti.

Vím o vás, že máte velké zkušenosti a vědomosti o fungování adiktologických služeb v Evropě. Mohl byste porovnat naši českou úroveň s úrovní jiných evropských zemí?

Podobná srovnávání jsou obtížná, protože lze srovnávat v celé řadě aspektů a Evropa má jak svoji západní, tak i východní část. Již jsem naznačil, že síť adiktologických služeb, kterou se u nás od 90. let 20. stol. podařilo vybudovat, se v mnohém vyrovná síti podobných služeb v Evropě na západ od našich hranic, i když některé služby u nás dosud nejsou. Z vlastní zkušenosti, kdy jsem během ročního postgraduálního studia v Londýně pracoval i v jedné z tamních terapeutických komunit pro léčbu závislých uživatelů návykových látek, vím, že u nás jsme schopni vyprodukovat za „méně peněz více muziky“. Jde patrně o jakési dědictví z dob komunismu, kdy jsme my, Češi, byli často nuceni improvizovat a tzv. „dělat věci na koleně“. Patrně proto jsme podle mého názoru v poskytování adiktologických služeb všestrannější a flexibilnější než naši západní kolegové. Např. v naší terapeutické komunitě – na rozdíl od té londýnské – mnohem intenzivněji pracujeme s klienty, nabízíme jim nejenom mnohem pestřejší a rozsáhlejší služby individuální či skupinové psychoterapie, ale i zátěžové či zážitkové aktivity. Naši pracovníci musí splňovat mnohem vyšší kvalifikační požadavky a nepracujeme pouze s uživateli návykových látek, služby poskytujeme i jejich rodinným příslušníkům. Je pak smutné,

když zjistíte, že jedno zahraniční zařízení – např. terapeutická komunita pro 100 klientů v Itálii – má rozpočet stejný jako Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, která poskytuje část dotací na cca 140 adiktologických služeb, které pracují s cca 20 000 klienty v celé ČR.

Jaké typy služeb v naší české síti chybí?

Není jich už tolik, jako to bylo v roce 1989, od kdy u nás bylo spektrum adiktologických služeb doplněno ze 3 na 11 typů služeb včetně primární prevence. Přesto jsou ale některé typy služeb, běžné ve stále více zemích světa, které u nás dosud nejsou. Namátkou mne napadají čtyři. Nejsou tu např. sociální byty či hotely ani pracovní místa pro aktivní uživatele drog, služby lékařsky supervidovaného podávání diacetylmorfinu závislým uživatelům opioidů nebo programy výměny injekčních stříkaček a jehel ve věznicích.

Před lety jste vykonával funkci národního protidrogového koordinátora a ředitele sekretariátu Meziresortní protidrogové komise vlády ČR (dnes sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky), a tak se nabízí, že byste dokázal zhodnotit, jak jsou na tom adiktologické služby co do jejich financování...

Bohužel stále hůře. Když jsem ze své funkce odcházel, uložila si vláda ve své Národní strategii protidrogové politiky na období let 2005–2009 úkol, zavést – místo dosavadního poskytování jednoročních nenárokovatelných dotací – nový systém financování adiktologických služeb poskytovaných nestátními neziskovými organizacemi. Tento úkol vláda dodnes nesplnila. Adiktologické služby dosud nejsou financovány jako veřejně prospěšné odborné služby, které musí opakovaně prokazovat svoji kvalitu a efektivitu často více než jejich zdravotničtí kolegové. Dosud jsou závislé na přidělování dotací podobně, jako je tomu v případě vzájemně prospěšných nestátních organizací, které třeba zakládají obyvatelé domu, když chtějí na dvoře postavit pro své děti hřiště. Kromě toho se výše dotací z veřejných rozpočtů – zejména ze státního – od roku 2005 každoročně snižuje. Na financování adiktologických služeb by se měly podílet

jak příslušná ministerstva a Úřad vlády ČR, tak i kraje a města. Vláda ale dosud nebyla ani schopna jasně stanovit poměr, jímž by se tak mělo – např. podle územní působnosti služeb – dít. Jak vidno, ve financování adiktologických služeb žádný systém není.

Na závěr mi dovoluete několik otázek k vaší osobě. Jak dlouho pracujete v oboru a co vás k této práci přivedlo?

V oboru pracuji od roku 1992, kdy jsem se náhodou, tehdy jako vychovatel ve výchovném ústavu pro děti a mládež, dostal na čtyřměsíční stáž do švýcarské terapeutické komunity pro léčbu závislých mladých lidí. Díky této inspiraci jsem krátce po návratu založil komunitu WHITE LIGHT I. Myšlenka na založení podobného zařízení mě poprvé napadla během dvouleté vojenské služby, když jsem si v r. 1983 přečetl knihu pastora Davida Wilkersona Dýka a kříž, v níž popisoval, jak v 60. letech 20. stol. založil v New Yorku podobné zařízení, v němž závislým uživatelům drog pomáhal. To ale u nás nebylo do roku 1989 možné. Přesto jsem se řízením osudu v roce 1993 ocitl v objektu opuštěné fary, kterou jsme si s kolegy pronajali od církve a po rekonstrukci zde zahájili provoz terapeutické komunity.

Jak se dá v tak náročném profesí vydržet tolik let?

Nevim, jestli existuje nějaký univerzální recept. Patrně ne, stejně jako jsem to zmínil u léčby závislosti. Mě baví práce s lidmi, mezi lidmi a pro lidi. A to mi moje profese i mé aktivity v oboru poskytují. A stejně jako když jsem v terapeutické komunitě začínal, jsem přesvědčen o tom, že pokud pomůžu jen jedinému člověku, má moje práce smysl. Když se ale ohlédnu zpět nebo když se jednou ročně potkáváme s absolventy naší komunity, vidím, že už jsem – spolu s kolegy – pomohl mnohem více lidem než jenom jednomu. A kromě toho se potkávám s řadou zajímavých kolegů a kolegů, studentek a studentů, což mne profesně i osobně rovněž obohacuje.

Rozhovor vedl Michal Němec, výkonný ředitel a předseda OS PREVENT, předseda sekce adiktologických služeb APSS ČR

Foto: archiv dr. Radimeckého

Intervenční centra – o službě určě

Intervenční centra jsou nejmladší sociální službou. Podle zákona o sociálních službách patří do skupiny krizových služeb, definovaná jsou v § 60a zákona č. 108/2006 Sb. V tomto textu představujeme čtenářům specifika pomoci lidem, pro které domov není místem bezpečí a pohody, ale místem, kde jsou ohrožováni někým ze svých blízkých na své důstojnosti, zdraví a někdy i na životě.

► Co je domácí násilí a jak se projevuje

Domácí násilí je psychické, fyzické, sexuální či ekonomické násilí mezi blízkými osobami žijícími společně v jedné domácnosti. Dochází k němu opakovaně zpravidla v soukromí, tedy „za zavřenými dveřmi“, mimo kontrolu společnosti. To, že se násilného chování dopouští blízký člověk, má z psychologického hlediska na oběť závažnější dopad než v případech, že je násilí spácháno cizím člověkem.

Domácí násilí nejsou jen facky a rány, jedná se především o psychický útlak a potřebu moci jednoho člena rodiny nad druhým. Mívá často také podobu sociální izolace, kdy násilná osoba zabraňuje své oběti v běžných sociálních kontaktech.

► Kdo může být ohrožen

Domácím násilím může být v různých životních situacích ohrožen každý člověk. V pozici ohrožené osoby se mohou ocitnout ženy i muži. Zvláště zranitelnou skupinou jsou senioři, lidé s handicapem a děti. Statistické výstupy ukazují, že děti jsou přítomny až v 90 % případů, kde se v rodinách odehrává domácí násilí.

lí. Podle Světové zdravotnické organizace se na děti, které vyrůstají v rodinách s výskytem domácího násilí, pohlíží jako na děti ohrožené syndromem týraného a zneužívaného dítěte (CAN).

► Co na to společnost?

Problematika domácího násilí byla v naší společnosti dlouho tabu. Teprve několik posledních let se otevírá veřejná diskuse o tomto závažném jevu, který je velmi nebezpečný z hlediska nízké možnosti kontroly společnosti nad násilím páchaným „za zavřenými dveřmi“. Partnerské násilí bylo navíc v minulosti ve většině kultur vždy kromě zcela extrémních případů považováno za soukromou záležitost, do které nelze zasahovat.

Změna v přístupu společnosti nastala k 1. lednu 2007, kdy řešení problematiky získalo legislativní rámec. Začal platit zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. Podstatou nového přístupu je možnost Policie ČR vykázat na deset dní násilnou osobu z obydlí, kde žije společně s osobami ohroženými, a to z důvodu ochrany jejich zdraví, života

a lidské důstojnosti a v neposlední řadě také proto, aby bylo zastaveno další násilí.

► Jak s tímto tématem pracují intervenční centra

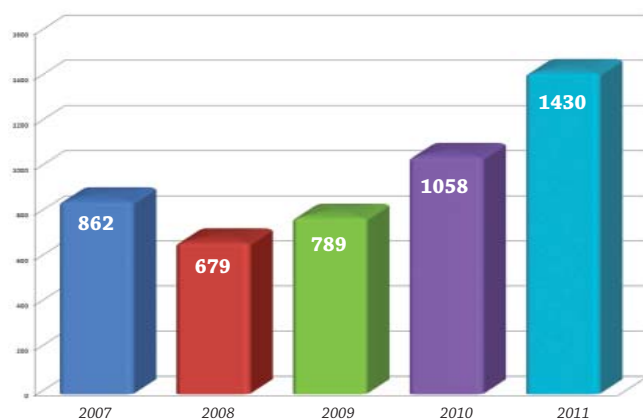
1. Pomoc klientům, u kterých proběhlo policejní vykazání

Intervenční centra v České republice vznikla v návaznosti na platnost výše zmíněného zákona na ochranu před domácím násilím jako další pilíř pomoci, který navazuje na policejní vykazání. Pomoc sociální, právní a psychologickou aktivně nabízejí pracovníci intervenčních center všem, kteří byli Policií ČR během vykazání označeni jako ohrožené osoby, a to nejpozději do 48 hodin od chvíle, kdy Policie ČR o vykazání informuje. Policie má na informování příslušného intervenčního centra 24 hodin. V praxi to tedy znamená, že nejpozději do tří dnů od policejního zásahu kontaktuje sociální pracovník nebo psycholog intervenčního centra osobu ohroženou domácím násilím s nabídkou další pomoci.

Deset dnů policejního vykazání mají ohrožené osoby čas na to, aby se mohly rozhodnout, jakou další cestu bez násilí ve svém životě zvolí. Pracovníci intervenčních center jim pomáhají zorientovat se v jejich obtížné životní situaci, najít správné řešení a v neposlední řadě také nastavit zrcadlo nebezpečnosti situace, která v jejich rodině panuje.

V případech, že existuje riziko, že násilná osoba bude po ukončení policejního

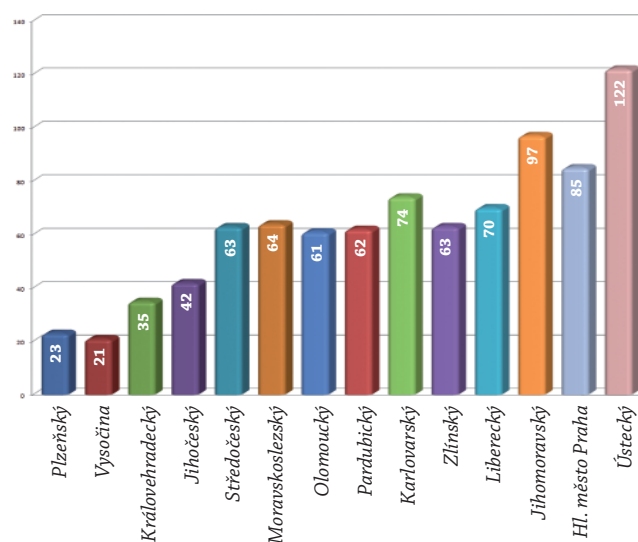
Srovnání dosavadního počtu vykazání v jednotlivých letech

V České republice bylo v období od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2011 realizováno, dle evidence intervenčních center v ČR, celkem 4818 vykazání násilné osoby ze společného obydlí. Nejvyšší počet vykazání je evidován v roce 2011, nejnižší v roce 2008, kdy počet vykazání obsahuje přibližně polovinu vykazání ve srovnání s rokem 2011.

graf 1

Česká republika rok 2012 – k 31. 8. bylo provedeno 882 vykazání

graf 2

né osobám ohroženým domácím násilím

vykázání ve svém chování pokračovat, může na žádost ohrožené osoby vykázání prodloužit soud. Intervenční centra také pomáhají svým klientům s právními úkony vedoucími k zajištění bezpečí prostřednictvím předběžného opatření zákazu kontaktu stanoveného soudem.

Za pět let a osm měsíců působnosti institutu vykázání bylo v České republice realizováno 5700 vykázání (viz graf č. 1 a 2). Klienti, u kterých proběhlo policejní vykázání, přitom tvoří přibližně jednu třetinu celkového počtu ohrožených osob evidovaných intervenčními centry v ČR.

2. Pomoc klientům, kteří služby intervenčních center vyhledají sami

Intervenční centra nabízí pomoc a poradenství také těm, kteří se cítí ohroženi někým ze svých blízkých a odbornou pomoc vyhledají sami. Tito lidé tvoří přibližně dvě třetiny klientů intervenčních center. Mohou vystupovat anonymně,

jinak je jim k dispozici stejná odbornost a stejný rozsah podpory a pomoci jako těm klientům, u kterých vykázání proběhlo.

► Význam interdisciplinární spolupráce v řešení případů domácího násilí

Pracovníci intervenčních center se ve své praxi setkávají s velmi těžkými příběhy svých klientů. K efektivnímu řešení v případech domácího násilí napomáhá spolupráce organizací a institucí, které se při své práci mohou setkat s ohroženými osobami. Jsou to především policisté, zástupci sociálně právní ochrany dětí, pedagogové, zdravotníci, sociální pracovníci ve státním i neziskovém sektoru. Úkolem intervenčních center je také iniciovat a koordinovat spolupráci zástupců těchto institucí v kraji, ve kterém působí.

V České republice v současné době působí 18 intervenčních center, v každém

kraji je registrována minimálně jedna tato sociální služba. Zástupci všech zřizovatelů spolupracují. Pravidelně se schází, aby upozornili společnost ČR na potřebu řešit problematiku domácího násilí, a také proto, aby svoji službu trvale rozvíjeli a dostáli svému poslání: profesionálně pomáhat těm, kteří jsou tímto jevem ohroženi.

Patnáct intervenčních center je sdruženo v Asociaci pracovníků intervenčních center ČR (APIC). V roce 2012 začínají intervenční centra šestý rok své působnosti a při této příležitosti pořádá APIC 20. listopadu konferenci zaměřenou na potřebu mezioborové spolupráce. Zájemci o tuto problematiku mohou více informací najít na www.domaci-nasili.cz.

Mgr. Jana Levová

odborná vedoucí Intervenčního centra Brno
členka rady Asociace pracovníků intervenčních center ČR

INZERCE

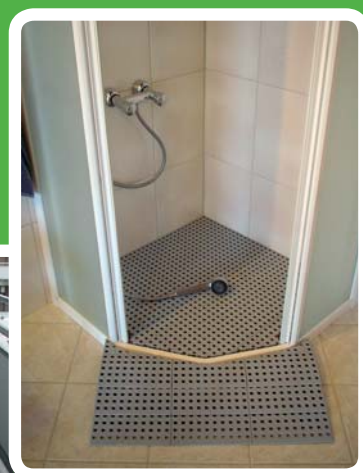
www.svetbezbarier.cz

KATALOG ŘEŠENÍ VÁM
ZAŠLEME ZDARMA

záruka
5 let

Základní
stavební dílec

Infolinka: 800 707 777

PINNOT
svět bez bariér

Ergoterapie v geriatrii

Třetí díl miniseriálu se věnuje zřejmě nejznámější, ovšem zdaleka ne jediné oblasti, kde se ergoterapie u seniorů uplatňuje. Ergoterapeuti bývají často mylně považováni pouze za jakési „vedoucí kreativních skupinových kroužků pro seniory, kteří mají zajišťovat seniorům výplň volného času“. Následujícím článkem bych tuto pokřivenou představu ráda upřesnila.

Cílem skupinových aktivit v ergoterapii není jen snaha seniory „zabavit“. Naopak, skupinové aktivity mají obrovský terapeutický potenciál a jsou velmi užitečným prostředkem pro diagnostiku. Vedle podpory soběstačnosti a individuální aktivizace, kterým se věnovaly předchozí články, jsou skupinové aktivity dalším prostředkem cíleného působení ergoterapeuta na klienty seniorského věku.

» Čím jsou skupinové aktivity přínosné?

Skupinové činnosti mají samy o sobě pozitivní vliv na zdraví každého z nás, zejména z následujících důvodů:

- umožňují sociální kontakt s ostatními jedinci,
- podporují psychickou a fyzickou kondici,
- podporují sebevědomí, pocit užitečnosti a smysluplnosti,
- odpoutávají od bolesti a negativních myšlenek,
- poskytují výměnu poznatků, zážitků a zkušeností,

» Skupinové aktivity mají obrovský terapeutický potenciál a jsou velmi užitečným prostředkem pro diagnostiku.

- přidělují určitou roli, posilují přesvědčení sounáležitosti a participace,
- umožňují vzájemnou podporu lidí stejného věku (vědomí, že podobné potíže zažívají i ostatní),
- dávají příležitost naučit se či udržet si sociální dovednosti.

U seniorů v pobytovém zařízení pomáhají skupinové aktivity strukturovat den či týden, nabízejí smysluplně strávený čas, předcházejí sociální izolaci, aktivizují a přinášejí potěšení. V moderní institucionální i ambulantní péči o seniory by již skupinové aktivity neměly za žádnou cenu chybět.

» Jaký je úkol ergoterapeuta v souvislosti se skupinovými aktivitami?

Prostřednictvím skupinových aktivit dokáže ergoterapeut odhalit slabé a silné stránky jedince a na základě těchto zjištění na něj terapeuticky působit. Základem celého procesu je podrobná **analýza aktivity**. Jedná se o detailní rozklad jednotlivých úkolů na podúkoly a jejich hodnocení v motorických, kognitivních, percepčních a interakčních dovednostech. Pozorování jedince při aktivitě umožňuje ergoterapeutovi odhalit deficity v některých dovednostech, na kterých lze posléze pracovat. Konkrétně může jít například o následující komponenty výkonu: propriorecepce, vizuální percepce, stereognozie, rozsah pohybů, svalová síla, jemná motorika, křížení středové osy, orientace, paměť, řešení problémů, učení se, kategorizace, sebepojetí, interpersonální dovednosti, sociální chování, časový management aktivity a mnoho dalších.

Vedle podrobné analýzy úkolů, z nichž se aktivita skládá, dokáže ergoterapeut popsat požadované nářadí a pomůcky potřebné k provádění činnosti, stejně tak zvažuje případné rizikové faktory a nastavuje bezpečnostní opatření.

Prostřednictvím skupinových aktivit pak dokáže ergoterapeut cíleně působit na zjištěné konkrétní problémové oblasti jedince (motorické, sensorické, kognitivní, interaktivní, vyjadřovací apod.).

Záměrem terapeuta je vybrat odpovídající úkol aktivity tak, aby splňoval terapeutický cíl, resp. trénoval problémovou oblast.

K účelům trénování slouží **stupňování činnosti**. Ergoterapeut zvyšuje či snižuje stupeň obtížnosti tak, aby činnost byla pro daného jedince proveditelná a zároveň terapeuticky přínosná. Důležitým úkolem ergoterapeuta je správně určit úroveň schopností jednotlivých účastníků a přizpůsobit každému dané činnosti tak, aby pro něj nebyly příliš jednoduché, či naopak nesplnitelné, a tudíž frustrující.

Vedle stupňování úrovně obtížnosti aktivity se ergoterapeut uplatňuje při **adaptaci** dané činnosti. V některých případech může být pro určité jedince aktivita bez úprav prostředí či bez použití speciálních kompenzačních mechanismů a pomůcek neproveditelná.

Cílem ergoterapeuta je tedy maximální zapojení každého účastníka dle jeho schopností. U seniorů má práce určitá specifika. Vzhledem k typickým problémovým oblastem osob seniorského věku ergoterapeut nejčastěji:

- upravuje prostředí s ohledem na slabší sensorické schopnosti seniorů, např. zvětší písmo písemného zadání úkolu (např. receptu), zajistí dostatečné osvětlení pracovní plochy aj.,
- umožňuje vykonávat činnost vsedě,
- snižuje nárok na čas (umožňuje vykonávat činnost v mnohem delším čase, než je obvyklé),

Skupinová ergoterapie u seniorů

3. část

Mezi skupinové aktivity patří také canisterapie

- mění (snižuje) kognitivní náročnost úkolu,
- připravuje seniorům pomůcky na dosah,
- nabízí kompenzační pomůcky (ergonomické rukojeti nástrojů, protiskluzné podložky, zvětšovací lupy apod.),
- některé podúkoly vykoná za seniora,
- atp.

▶ Příklady některých skupinových aktivit pro seniory v bytovém zařízení

Výtvarné a kreativní techniky

Přínos aktivity je zejména ve hmatatelném výsledku práce. Výsledný produkt činnosti může mít i další využití (výzdoba oddělení, prodej výrobku v dobročinném stánku, pomůcka pro ostatní klienty), tudíž má pro seniory přidanou hodnotu, stává se smysluplnější a podporuje tak pocit užitečnosti a důležitosti. Vzhledem k tomu, že smysluplná aktivita je základem ergoterapie, v ideálním případě by měly mít všechny výrobky kreativních skupinových činností konkrétní využití.

Skupinové trénování kognitivních funkcí, zejména paměti

Při této aktivitě je důležité zajistit homogenitu skupiny co do úrovně kognitivních funkcí jednotlivých členů. Možností úkolů, cvičení a prvků tréninku je nepřehledné množství (mezi cvičení můžeme zařadit např. i cizí jazyky). Důležité je vybrat správnou úroveň obtížnosti a poskytnout prostor pro zapojení všem účastníkům skupiny.

Pečení/vaření

Příprava jídla je pro většinu seniorů velmi známou a srozumitelnou činností, kterou praktikovali po celý svůj život. Proto se velmi dobře uplatňuje i u lidí s pokročilejší demencí, kteří zde nezažívají tolik pocitů nejistoty a zmatení jako u jiných aktivit. Tato aktivita je velmi komplexní, zahrnuje mnoho komponent činnosti a ergoterapeut zde může vybírat z velkého množství úkolů, které by měl citlivě rozdělovat mezi seniory dle jejich individuálních schopností a potřeb (např. příprava surovin, předčítání receptu, kontrola posloupnosti přidávaných surovin, kontrola doby pečení, úklid pomůcek, mytí nádobí, výběr receptu na příště, sepsání seznamu nákupu atp.).

Práce s knihou/předčítání

Poslouchání a předčítání z knihy je aktivitou s menší mírou aktivního zapojení všech členů skupiny, ovšem i pasivní účast na aktivitě je účastí a umožňuje čerpat obecná pozitiva ze skupinových aktivit. Diskuse nad předčteným textem podporuje kognitivní a socializační funkce.

Reminiscenční terapie

Setkávání a vzájemné sdělování osobních vzpomínek a zkušeností umožňuje zejména interakci s ostatními členy skupiny, prohloubení vztahu a posílení vlastní identity. Dlouhodobá paměť zůstává zachována velmi dlouho, a proto je reminiscence vhodná i pro některé seniory s demencí.

Aktivity s prvky muzikoterapie, společný zpěv

Zpívání je často hluboko zakořeněnou dovedností, kterou si uchováváme již od dětských let. U seniorů podporuje paměť, vyjadřovací schopnosti a je také součástí dechové gymnastiky. Hra na hudební nástroj může být pouhá radost, nebo také prostředek k vyjádření emocí.

Skupinová canisterapie a kontakt se zvířaty

Zvíře a zejména pes bývá u některých seniorů velmi silným motivačním prvkem k aktivitě (pohybové, vyjadřovací, kognitivní). Ve skupinovém nastavení aktivity se velmi často trénují sociální dovednosti, jako např. přenechání prostoru ostatním, dělení se o pozornost, trpělivost apod.

Další aktivity

Existuje celá řada dalších typů skupinových programů a aktivit. Spíše k fyzioterapii

bychom zařadili **taneční terapii** nebo **skupinové cvičení**. U následně vyjmenovaných činností můžeme podporovat socializační a interakční prvky: **diskusní klub, kulturní představení, setkání u kávy, besedy se známou osobností, besedy se zaměstnanci zařízení** a mnoho dalších.

Ve všech skupinových aktivitách může ergoterapeut výše zmíněnými postupy a principy terapeuticky působit, musí však umět dobře zanalyzovat danou aktivitu, zhodnotit daného seniora a stanovit patřičné cíle pro trénování. Vedle toho je úkolem ergoterapeuta odhalit v seniorech jejich dovednosti, postoje a vlastnosti, které si uchovávají a jež se naučili v raném věku a užívali je po dlouhou dobu (např. zpěv, hostitelské dovednosti, vyprávění, tanec, manuální činnosti apod.). Na základě těchto informací pak může každému seniorovi dopomoci při výběru z nabídky programů skupinových aktivit a dané aktivity mu patřičně přizpůsobit.

Role ergoterapeuta u skupinových aktivit pro seniory není pouze ve fyzickém zajištění aktivity a ve vyplnění volného času klienta. Bohužel se s tímto mylným popisem práce ještě stále setkáváme v mnohých zařízeních pro seniory, a co je ještě více znepokojující, pozici s označením „ergoterapeut“ zde nezřídka vykonávají i lidé bez patřičného ergoterapeutického vzdělání. Odborný a kvalifikovaný ergoterapeutický přístup však pojímá skupinovou aktivitu jako velmi užitečný diagnostický nástroj a zejména účinný prostředek k terapii problémových oblastí jedince. Důležité je nastavit správný stupeň obtížnosti činnosti pro každého jedince a umožnit mu maximální možné zapojení do aktivity.

Mgr. Natálie Lupienská

natalie.lupienska@sue-ryder.cz

www.sue-ryder.cz

Foto: Kateřina Grušová

Příště:

Postavení ergoterapeuta v multidisciplinárním týmu, spolupráce s rodinou

Použité zdroje:

- Jelínková, J. – Krivošíková, M. – Šajtarová, L.: *Ergoterapie, Portál, 2009, 272 s.*
- Krivošíková, M.: *Úvod do ergoterapie, Grada, 2011, 364 s.*
- Walsh, D.: *Skupinové hry a činnosti pro seniory, Portál, 2005, 204 s.*

Rizika zneužití behavioru u lidí s mentálním handicapem v pobytových

V pobytových službách pro dospělé lidi s mentálním handicapem dochází často ke zneužívání behaviorální terapie. Tento jev je zajímavý ze dvou důvodů:

1. zneužití behaviorální terapie se děje VŽDY „pro dobro klienta“;
2. vlastní návrh a následné provedení terapie není odvislé od osobnosti a chování samotného klienta, ale od osobnosti a životních postojů asistenta v přímé péči.

V dobře prováděné behaviorální terapii se personál snaží správně identifikovat problémové chování klienta, jeho spouštěcí faktory a možné následky tohoto chování. Na základě těchto informací se personál snaží v rámci prevence problémovému chování předcházet nebo se snaží měnit následky problémového chování tak, aby přestalo být funkční. Správně provedená behaviorální terapie tak obsahuje snahu o rozpoznání, proč se klient chová problémově, a navrhuje následnou změnu prostředí, ve kterém klient žije, změnu aktivit, které klient dělá, a v neposlední řadě navrhuje i motivační a sankční systémy, které klient po určitém chování dostává.

» **Hranice**
mezi pozitivním
využitím motivačních
systémů
a negativním
psychickým týráním
klienta je často
velmi
tenká.

Příklad: Klient s mentálním handicapem se vzteká ve chvíli, kdy mu personál nechce v obchodě koupit drahou čokoládu, na kterou klient nemá peníze. V rámci prevence se personál snaží obchodu vyhýbat, nabízí alternativy levnějších produktů, případně vchází do obchodu s klientem pouze ve chvíli sytosti klienta. Pokud se i přesto problémové chování vyskytne, snaží se personál drahou čokoládu nekupovat, aby problémové chování neodměňoval pro příští návštěvy obchodu. Personál zároveň chválí klienta ve chvíli, kdy se v obchodě chová způsobně, a odpírá mu sociální kontakt ve chvíli, kdy se v obchodě vzteká.

Behaviorální terapie se dá rozdělit do dvou terapeutických kroků. Zaprvé **personál** určuje, zda je chování klienta opravdu problémové. Existuje několik definic problémového chování a jedna z nich říká, že: „problémové chování je jakékoliv chování, které personál vyhodnocuje jako problémové“. Nezáleží ani tak na tom, jak se klient chová, ale jak je toto chování personálem vyhodnocováno.

Příklad: Klientka s mentálním handicapem chodila vždy kolem třetí ráno hodinu po ústavu, protože nemohla usnout. Personál ji vracel stále na pokoj. Klientka vždy po určité době začala personálu hlasitě nadávat, čímž budila ostatní klientky. Personál se jí snažil o to více vracet na pokoj. Po přestěhování paní Jany do chráněného bydlení byla po třech měsících zrušena noční služba. Klientka nejspíš nadále mezi třetí a pátou chodí po bytě, ale vzhledem k tomu, že to již nemá kdo vyhodnocovat, nikomu to nevadí. Klientka zároveň nemá komu nadávat a tak prostým chozením po bytě spolubydlící nebudí.

Zadruhé **personál** následně určuje, jaký bude konkrétní terapeutický postup. Ve výše uvedeném příkladě z ob-

chodu je to personál, kdo rozhoduje, zda a kdy se bude chodit do obchodu a jestli se po vztekání klienta bude či nebude drahá čokoláda kupovat.

Největší výhodou behaviorální terapie se tak stává to, že postup můžeme aplikovat i na klienta bez jeho souhlasu a jeho snahy o vlastní změnu, protože je to jenom a pouze personál, kdo rozhoduje o tom, jestli s terapií začne a jak bude vypadat. Personál rozhoduje, jaké budou motivace za to, že se klient nevzteká, případně jaké sankce budou po vzteku následovat. Můžeme tak terapeuticky pracovat i s lidmi s těžším stupněm mentálního handicapu.

Tato výhoda je však i největší nevýhodou postupu, protože celá terapie je lehce zneužitelná v neprospěch klienta, ve prospěch organizace nebo personálu.

Rizikem se tak stává **osobnost asistenta**, protože na něm závisí, zda a jakým způsobem se terapie bude aplikovat. Je až s podivem, že pokud chce někdo dělat farmakoterapii, potřebuje několikaleté vzdělání na lékařské fakultě. Pokud chce kdokoliv dělat kognitivní terapii nebo například psychoanalýzu, musí projít několikaletým psychoterapeutickým výcvikem. Behaviorální terapii však může dělat personál v pobytových službách bez jakéhokoliv výcviku. Pokud je klient v DOZP, bude o jeho léčbě rozhodovat lékař s několikaletým vzděláním. Avšak o tom, zda dostane čtvrtou kávu za den, zda může kouřit, i když se mu špatně dýchá, zda pojedje či nepojede na plánovaný zájezd kvůli hádkám se spolubydlícím, zda si může sníst koláč, když má náběh na cukrovku, nebo zda si může pustit televizi na společenské místnosti i po 22. hodině, může rozhodovat člověk, který celý život dělal například automechanika a po uzavření továrny na převodovky, kde předtím pracoval, našel v okolí jinou práci než v sociálních službách. I když se ve výše uvedených příkladech personál v rozhodování pouští často na pole, kde z pohledu standardů kvality sociálních služeb i z pohledu občanských práv nemá co dělat, v praxi se toto ve spoustě DOZP stále děje.

Absence terapeutického vzdělání nemusí být nutně na škodu, je však větší pravděpodobnost, že personál v návrzích terapie selže. Personál například nemusí

ávní terapie

službách

odhadnout, zda se problémové chování nevyskytuje pouze „z dohledu“. Z dohledu v pobytových zařízeních vzniká spousta problémového chování. Pokud by chování nebylo vidět, jak je to běžné v našich domácnostech, problémové chování by zmizelo. Mezi tato chování, která v běžném životě vykazují normální populace a nejsou vyhodnocována jako problémová, patří například chození v pyžamu přes celý den, pití dvou piv denně a zároveň braní léků, u kterých je napsáno, že se při nich alkohol nesmí pít, jedení v posteli nebo hádky se spolubydlicím. Jakmile je však toto chování viděno personálem, je často vyhodnocováno jako problémové a personál má potřebu jej následně i řešit. Celý tento proces často běží „pro dobro“ klienta, v důsledku má však na něj negativní dopad.

Příklad: V jednom zařízení sociálních služeb se dospělý třicetiletý muž s lehkým stupněm mentálního handicapu nechce příliš mýt. Na klasické pobídky k lepší hygieně nereaguje. Ve chvíli, kdy začíná páchnout příliš, ho personál poprosí, aby se šel umýt, protože si ho přijede vyzvednout jeho matka a ta by se jistě zlobila, že je takto neupravený. Klient se vždy s nadějí jde rychle umýt, oholí se, převlékne se do čistého a čeká. Personál však ví, že matka nepřijede, protože o klienta nejeví zájem. Její příjezd používá pouze jako záminku k jeho hygieně. Klient se tak vždy po dvou hodinách čekání a nadějí rozbrečí a odchází do svého pokoje. Následně je celý den zklamaný z toho, že matka opět nepřijela. Je však čistý a upravený. Hranice mezi pozitivním využitím motivačních systémů a negativním psychologickým týráním klienta je často velmi tenká...

Postoje ohledně toho, co je správné a dobré, i postoje ke klientovi samotnému ovlivňují u personálu emoční prožívání konkrétních situací z vlastního soužití s klientem. Jedním z postojů, které vyvolávají u personálu silné emoce a na základě kterého často následně zneužívá behaviorální terapii, je „škaltkování“ dospělého klienta do dětského věku. Tento postoj je velmi rozšířený u personálu poskytujícího služby dvěma kategoriím klientů, a to lidem s mentálním handicapem a seniorům s demencí nebo Alzheimerovou nemocí.

Tento postoj vychází ze dvou východisek. Zaprvé vychází z hodnocení chování klientů, které ve spoustě situací připomíná chování dítěte. Zadruhé vychází z výrazného upřednostnění kognitivní složky osobnosti před složkami jinými, zvláště pak emocionálními a zkušenostními. **To, že má člověk lehkou mentální retardaci, ještě neznamená, že nutně musí být handicapovaný i ve svém emocionálním rozvoji.** Často jsou lidé s lehkým mentálním handicapem emočně zralí stejně jako ostatní populace a potřebu vztahů mají také identickou.

Rozdíl mezi pětiletým dítětem a třicetiletým mužem na mentální úrovni pěti let je propastný, a to přesně pětadvacet let každodenních zkušeností a emoční vyzrálosti. Vlastní rozhodovací mechanismy v myšlení budou mít oba sice velmi podobné, ale výrazný kvalitativní rozdíl bude právě ve zkušenosti a emoční vyzrálosti dospělého klienta oproti zdravému dítěti.

Dalším rozdílem je terapeutická škála, kterou si může člověk dovolit vůči pětiletému dítěti a třicetiletému člověku. Nejmarkantnější rozdíl je v terapeutických trestech. V sociálních službách je velmi důležité nenechat se strhnout funkcí sankčních systémů v behaviorální terapii. Při trestech se personál musí rozhodovat podle fyzického věku klienta, ne podle věku mentálního. Pokud tak trest neodpovídá fyzickému věku, neměli bychom jej používat, i kdyby byl terapeuticky funkční!!!

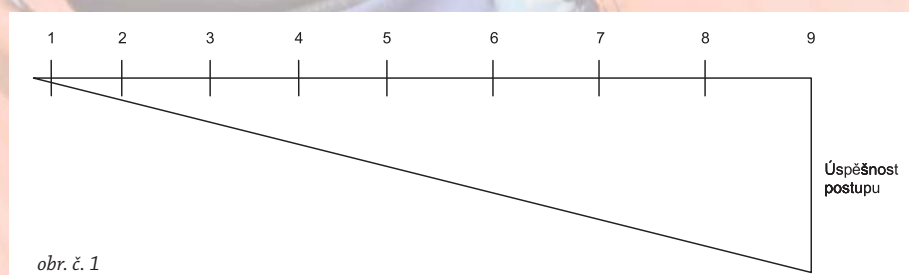
Celou problematiku si můžeme ukázat na příkladě úklidu pokoje. Na obrázku č. 1 je vypsáno devět strategií seřazených dle funkčnosti od jedničky po devítku. Rostoucí funkčnost (strategie donutí klienta uklidit pokoj) je vyjádřena trojúhelníkem, a to tak, že strategie 1 je nejméně funkční a strategie 9 je nejvíce funkční. Vlastní strategie jsou následující:

1. **Doporučení** – personál řekne klientovi, aby si uklidil pokoj.
2. **Převedení do humoru** – personál nepořádek v pokoji klienta komentuje vtipně.
3. **Spolupráce** – personál pomůže klientovi s úklidem.
4. **Dvojaktivita** – personál slíbí klientovi, že když si uklidí, můžou se společně věnovat něčemu libému, např. sledování TV.
5. **Výměnný obchod** – personál nabídne, že klientovi pokoj uklidí za předpokladu, že klient pomůže s něčím personálu.
6. **Seřvání klienta** – personál řekne jasně a hrubě, co si o klientovi myslí.
7. **Zákaz oblíbené aktivity** – personál zakáže klientovi hrát na PC, dokud si neuklidí.
8. **Fyzické vedení** – personál fyzicky dotlačí klienta do úklidu.
9. **Vyhrožování rodiči** – personál vyhrožuje klientovi, že pokud si neuklidí, tak zavolá rodičům (klientovi jde velmi o to, aby měl dobrý vztah s matkou).

Ze životní zkušenosti víme, že pro dětský věk u zdravého jedince můžeme použít všech devět strategií (například pokud se snažíme donutit 7letého syna k úklidu pokojíčku). Pokud však jednáme se zdravým dospělým jedincem, naše strategie se omezí pouze na postupy 1 až 6 (například pokud se snažíme donutit manžela k úklidu ložnice).

Z výše uvedeného příkladu je jasné, že naše terapeutické možnosti jsou jiné u zdravého dítěte a jiné u zdravého dospělého člověka. Pokud bychom strategie pro dětský věk použili jako rodiče u dospělého syna (byť v dobré víře!), s největší

»»» 34

obr. č. 1

««« 33

pravděpodobností by se terapie minula účinkem, protože by se syn urazil a už více za námi nejezdil (celý náš pokus o terapii by bral jako šikanu).

Pro zachování kvalitního vztahu mezi personálem a klientem je důležité, abychom používali strategie přímo úměrné fyzickému věku i za cenu, že budou méně funkční než strategie pro věk dětský. „Ústavnictví“ nám totiž dovoluje, na rozdíl od běžného života, dětské strategie použít i u dospělých klientů (například nám handicapem omezit ve financích nebo samostatných vycházkách, na rozdíl od zdravého dospělého syna). Dětské strategie jsou však často funkčnější než strategie pro dospělé. Tím má personál vhodnou alibi pro jejich používání a ony mu, kromě jiného, poskytují i pocit moci a kontroly nad klientem. Tyto strategie následně vedou dlouhodobě k trvalému narušení vztahu mezi klientem a personálem. Je velmi důležité při vlastním rozhodovacím procesu o tom, jaké strategie v terapii využijeme, nepřednostňovat pouze funkčnost terapie, ale zamýšlet se i nad tím, co její zavedení udělá se vztahem klienta k nám. Udržení pozitivního vztahu by pro nás mělo být

prioritou, a to i za cenu, že v terapii budeme méně úspěšní a obecně vůči klientovi i bezmocnější.

Doporučuji vypsát si u klientů možnosti tlaku na to, aby si například uvařili nebo uklidili (dle příkladu s úklidem výše), a poté si je rozdělit na dětské a „dospělácké“. V poslední řadě doporučuji asistentům, aby se na klienta snažili tlačit

Rozdíl mezi pětiletým dítětem a třicetiletým mužem na mentální úrovni pěti let je propastný, a to přesně pětadvacet let každodenních zkušeností a emoční vyzrálosti.

pouze skrze strategie pro dospělé. Pokud se jedná o aktivitu, kterou klient nemusí dělat, měl by se k ní asistent postavit tak, že pokud klient po tlaku skrze „dospělácké“ strategie aktivitu udělá, bude asistent spokojený. Pokud ji neudělá, asistent ten den přestane na klienta tlačit a bude opět spokojený, aniž by aktivitu za klienta dělal. Pokud se jedná o životně důležitou aktivitu, asistent použije tlaku skrze strategie pro dospělé. Pokud klient aktivitu

udělá, bude asistent spokojený. Pokud ji neudělá, nabídne asistent spolupráci nebo dodělá aktivitu za něj a bude opět spokojený. Druhý den opět začne s tlakem skrze „dospělácké“ strategie.

Jakmile se asistent pustí do používání dětských strategií, dlouhodobě více ztratí, než získá. Výše navrženým postupem dojde sice možná k částečnému snížení aktivity klientů, ale udrží se kvalitní vztah mezi klienty a asistentem, což je důležitější než samotná aktivizace klienta.

U dospělých klientů jsou v přístupu personálu špatně dva extrémy. V prvním personál využije všechny postupy, které mu sociální služba umožňuje, a to i za cenu, že neodpovídají fyzickému věku klienta. Druhý extrém je ale také špatně: personál neposkytuje dobrou sociální službu ve chvíli, kdy vše udělá za dospělého klienta nebo ho nechá dělat cokoliv se slovy, že je to „přece jeho právo“. Neustálé hledání „hrany“ s vědomím, že pracuji s dospělým člověkem, je základem kvalitně poskytované pobytové sociální služby. Tímto přístupem se snižuje i riziko zneužití behaviorální terapie.

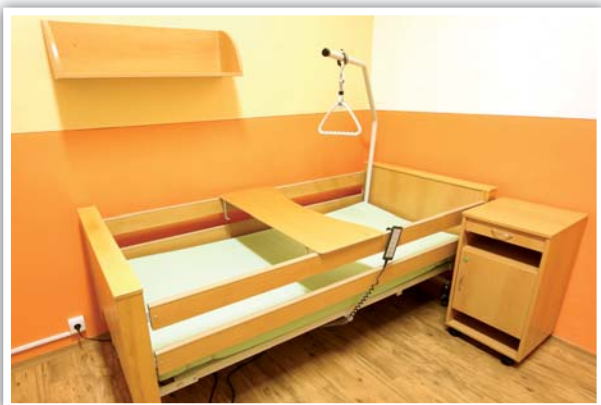
PhDr. Hynek Jůn, Ph.D.

kognitivně-behaviorální terapeut
Předseda APLA Praha

INZERCE

- ✓ poradenství, 3D návrh (projekt), rozpočet, výroba, expedice, montáž
- ✓ záruční a pozáruční servis
- ✓ systém řízení jakosti dle EN ISO 9001

Váš výrobce nábytku pro zdravotnictví, domovy pro seniory, kanceláře, hotely, prodejny, školy a bytovou výstavbu

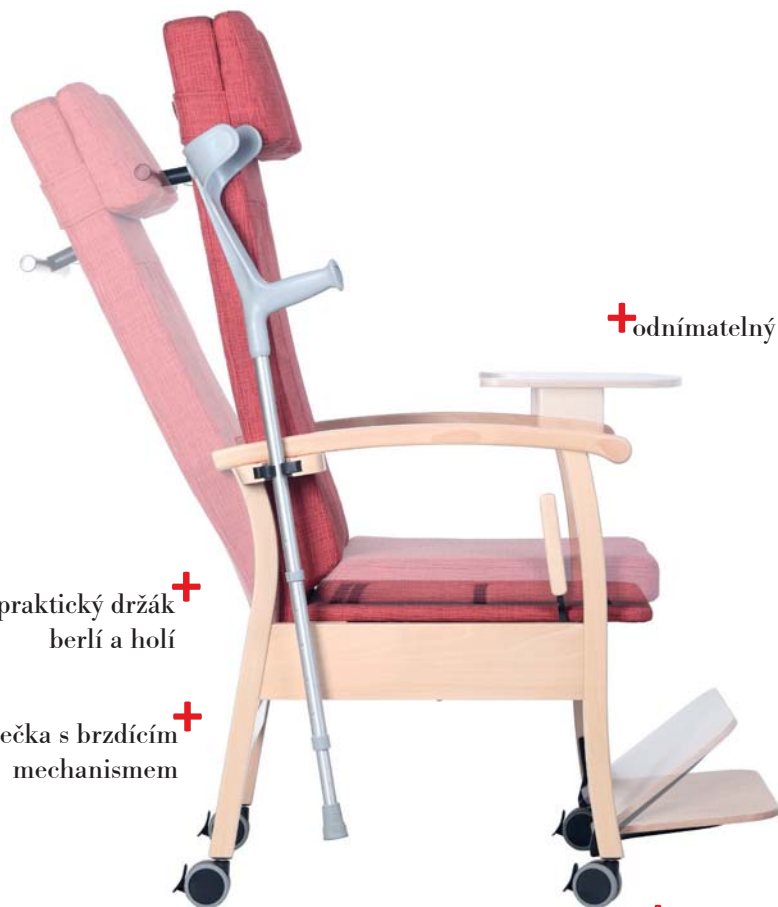
Interier Vysočina, s. r. o. | K Silu 1143 | 393 01 Pelhřimov
Tel.: +420 602 708 302-3 | Tel./fax: +420 565 382 128
e-mail: info@interier-vysocina.cz

V případě zájmu nás neváhejte kontaktovat nebo navštivte naše webové stránky.

WWW.INTERIER-VYSOCINA.CZ

pevná a stabilní buková konstrukce
 + se snímatelným pratelným potahem / antibakteriální úprava SANAPUR

+ odnímatelný stolek

+ praktický držák
berlí a holí

+ kolečka s brzdícím
mechanismem

+ vyklápecí opěrka nohou

křeslo 363 674 H

POMÁHÁME
 KVALITOU

Projekt Stáže ve firmách zvyšuje uplatnění

rozhovor s Ing. Pavlem Kryštofem, ředitelem Fondu

F

ond dalšího vzdělávání (FDV) je příspěvkovou organizací Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV). Jeho hlavním cílem je realizovat, koordinovat a popularizovat aktivity v oblasti dalšího profesního vzdělávání tak, aby se tato forma vzdělávání stala standardní a všeobecně uznávanou součástí vzdělávacího systému a života občanů v České republice.

FDV chce být plnohodnotným partnerem při rozvoji této oblasti v souladu s požadavky trhu práce a efektivně propojit všechny zainteresované skupiny: MPSV a další strategické partnery na centrální úrovni, zaměstnavatele, profesní a další odborné organizace a také samotné občany České republiky. V červnu letošního roku FDV oficiálně zahájil projekt Stáže ve firmách – vzdělávání praxí, jehož hlavním cílem je zavedení inovativního systému dalšího vzdělávání prostřednictvím stáží ve firmách a zvýšení uplatnitelnosti občanů na trhu práce. Poskytování stáží z dlouhodobého hlediska vyžaduje jasnou úpravu a transparentní nastavení pravidel – např. stanovení parametrů dokladu prokazujícího absolvování stáže, standardů pro zajištění stáže tak, aby stážisté nebyli vnímáni jen jako levná pracovní síla, apod. I tomu by měla realizace projektu Stáže ve firmách – vzdělávání praxí napomoci. Další informace o projektu uvedl v rozhovoru pro časopis Sociální služby Ing. Pavel Kryštof, ředitel FDV.

Ing. Pavel Kryštof

Stáž je užitečným prostředkem, jímž si lze osvojit pracovní návyky a rychle se zorientovat v oboru. Právě to usnadní stážistům zkušený mentor, pod jehož dohledem stáže budou probíhat.

Kdo je cílovou skupinou projektu Stáže ve firmách – vzdělávání praxí?

Obecně řečeno občané České republiky s bydlištěm mimo hlavní město Praha. Do projektu se nemohou zapojit osoby samostatně výdělečně činné. Přesto je cílová skupina tohoto projektu velmi široká: jedná se především o absolventy, nezaměstnané, ale také osoby vracující se na pracovní trh (např. rodiče na rodičovské dovolené) a ty zaměstnané, kteří si chtějí prohloubit kvalifikaci. Celkově projekt počítá s proškolením 5000 stážistů, a to do října 2014.

Jaké budou přínosy stáží pro samotné stážisty?

Stáž je užitečným prostředkem, jímž si lze osvojit pracovní návyky a rychle se zorientovat v oboru. Právě to usnadní stážistům zkušený mentor, pod jehož dohledem stáže budou probíhat. Navíc po úspěšném ukončení stáže získají stážisté certifikát o jejím absolvování. Je třeba také uvést, že nezaměstnaní při absolvování stáže neztrácejí svůj status uchazeče o zaměstnání evidovaného na úřadu práce, pokud tak učinili, stáž ani nemá vliv na případné pobírání podpory v nezaměstnanosti. Stáž je vymezena počtem hodin (nikoli pracovních dnů), a tak je na vzájemné dohodě poskytovatele stáže a stážisty, jakou formu „úvazku“ zvolí. Pokud se stážista osvědčí, nemůžeme ani vyloučit, že poskytovatel stáže projeví zájem takového pracovníka zaměstnat na hlavní pracovní poměr.

Projevili zaměstnavatelé zájem zapojit se do projektu?

Především z regionů máme ze strany firem pozitivní ohlasy. Ekonomická situace sice není příliš příznivá, ale co se nemění, je potřeba firem získávat kvalifikované a zkušene zaměstnance. Z provedených analýz i informací dostupných z dalších zdrojů víme, jaká je situace na trhu práce a jaké profese jsou z hlediska konkurenceschopnosti České republiky klíčové. Na tyto potřeby musí projekt reagovat, a proto komunikujeme i se zástupci oborových svazů, zaměstnavateli apod. Míra nezaměstnanosti stoupá a v regionech, kde je dlouhodobá nezaměstnanost palčivým problémem, je součinnost firem i zájem ze strany dalších partnerů projektu nejintenzivnější, což se nám potvrdilo již po absolvování prvních setkání pro potenciální poskytovatele stáží zorganizovaných ve spolupráci s krajskými hospodářskými komorami. Od spuštění registrací na webových stránkách projektu www.stazevefirmach.cz se již zaregistrovalo přes 1000 uchazečů o stáž. Díky tomu můžeme i sledovat, jak se v jednotlivých regionech a oborech vyvíjí poptávka po stážích a do budoucna můžeme ještě intenzivněji cílit na případné zájemce o zapojení do projektu.

Bude ve firmách probíhat kontrola kvality stáží?

Systém kontrol je průběžný a má zásadní vliv na uznatelnost nákladů stáže: je tedy zájmem všech zúčastněných, aby stáž probíhala tak, jak je stanoveno v podmínkách stáže – tzv. šabloně

Fond
Dalšího
Vzdělávání
příspěvková organizace MPSV

Stáže
ve firmách

Národní Katalog Stáží

Účastnost na trhu práce dalšího vzdělávání

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

a upraveno i právní dohodou mezi FDV, stážistou a poskytovatelem stáže – tzv. „Smlouvou o zajištění stáže“. První kontroly začnou již při zahájení stáže po registraci a spárování poskytovatele stáže a vhodného stážisty. Tento proces zajišťuje komplexní Agendový systém aktivit projektu – tzv. ASAP, který je páteřním systémem webového portálu projektu a obsluhuje jej několik vyskolených konzultantů, kteří jsou během celé stáže účastníkům k dispozici. Další průběžné kontroly jsou zaměřeny především na kvalitu stáže a po ukončení samozřejmě zhodnocení – celý systém je nastaven tak, aby se maximálně eliminovala rizika realizace neúspěšné stáže.

V čem je projekt výhodný pro zaměstnavatele?

Ekonomické nebo jiné subjekty, které se zapojí do projektu Stáže ve firmách – vzdělávání praxí, dostanou ojedinělou možnost zaškolit a vychovat budoucí odborníky v oblasti, ve které podnikají,

s možností (nikoli povinností) tyto proškolené pracovníky následně zaměstnat. Náklady na stáž budou hrazeny z rozpočtu projektu, a to při splnění všech podmínek stáže.

Bude mít projekt využití i po skončení své pilotní fáze v roce 2014, např. ve formě nastavení fungujícího systému stáží?

Výstupem projektu bude Národní katalog stáží – což je v podstatě databáze šablon pro různé obory a profese, které budou sloužit jako vzor pro budoucí realizaci stáží jako způsobu dalšího vzdělávání. U každé šablony se bude jednat o soubor jasně specifikovaných požadavků, které se zároveň musí aktualizovat tak, jak se vyvíjejí a vyžadují dané profese. Zároveň vznikne i databáze poskytovatelů stáží, která bude přístupná zájemcům o tento druh profesního vzdělávání.

Text: **Ing. Martina Arnoldová**
vedoucí oddělení publicity projektů FDV

FDV realizuje několik dalších projektů zaměřených na oblast vzdělávání: například projekt „Podpora kvality v celoživotním a kvalifikačním vzdělávání zaměstnanců v sociálních službách“ – zkráceně Systém akreditací. Hlavním smyslem tohoto projektu je najít koncepční, efektivní a dlouhodobě udržitelné řešení mechanismu pro proces agendy akreditací udělovaných MPSV pro oblast základního a dalšího vzdělávání pro zaměstnance v sociálních službách. Prostřednictvím projektu dojde ke zvýšení tlaku na zvyšování kvality nabízených vzdělávacích programů a zároveň i poskytnutí přehlednější a strukturované nabídky pro zaměstnance v sociálních službách. Dalším projektem je pak „Vzdělávání uchazečů o zaměstnání v oblasti socioekonomických kompetencí“. Cílem tohoto projektu je zvýšení finanční gramotnosti lidí a jejich dalších sociálních dovedností, které jim napomohou lépe se orientovat v rámci složitého světa osobních financí a finančních produktů. Jde tedy zároveň o prevenci proti praktikám některých nepoctivých obchodníků. V rámci projektu se plánuje proškolit 35 000 uchazečů o zaměstnání, kteří jsou exekucí či dluhovou pastí nejvíce ohroženi. Informace o těchto i dalších projektech a aktivitách FDV zájemci naleznou na webových stránkách <http://fdv.mpsv.cz/>, k projektu Stáže ve firmách – vzdělávání praxí pak na adrese www.stazevfirmach.cz a na profilu projektu na Facebooku.

INZERCE

Zvedací zařízení Liko

Důstojnost, bezpečnost, kvalita

A Hill-Rom Company

Výhody výrobků Liko:

- nejširší nabídka stropních a mobilních zvedacích systémů na trhu;
- unikátní vlastnosti také pro rehabilitaci a nácvik chůze;
- vysoce odolné závěsné vaky ve všech velikostech a různých materiálech, speciální závěsy pro koupání, po amputaci, pro nácvik chůze;
- různá řešení pro přesun mezi místnostmi vhodné pro každý byt či zařízení;
- dokonalá kvalita evropské jedničky za překvapivě dostupné ceny.

Zvedáky Liko nabízí společnost Dartin a její partner firma Medicco. Neváhejte nás kontaktovat pro podrobnější informace, nabídku, nebo profesionální radu pro Vaši individuální situaci.

DARTIN

www.dartin.cz
tel.: +420 241 470 361

www.medicco.cz
tel.: +420 604 268 565

Držitelé certifikátu Značka kvality v sociálních službách

www.znackakvality.info

Sociální služby Vsetín, příspěvková organizace – Domov pro seniory Podlesí

Domov pro seniory Podlesí se nachází mezi Vsetínskými a Hostýnskými vrchy v malebném údolí řeky Bečvy, zhruba v polovině hlavního silničního tahu mezi městy Valašským Meziříčím a Vsetínem.

Posláním Domova pro seniory Podlesí je posilování soběstačnosti, aktivity a samostatného rozhodování seniorů, kteří vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu a sociální situaci nemohou žít ve svém přirozeném prostředí.

Celková kapacita zařízení je 209 uživatelů, kteří jsou ubytováni v jedno a dvoulůžkových pokojích. Téměř všechny pokoje mají vlastní umyvadlo a WC. Pokoje jsou vybaveny standardním nábytkem. Pokoj si může uživatel dovybavit. Součástí každého oddělení je denní místnost a kuchyňka. K pobytu venku jsou k dispozici terasy a venkovní areál pro posezení, grilování, zábavu i aktivizační činnosti. Své služby zařízení poskytuje nepřetržitě a celoročně. Pro zpříjemnění relaxace uživatelů se od jara do podzimu chovají na zahradě zařízení ovečky. V zařízení se pravidelně pořádají společenské akce, bchosloužby, aktivizační činnosti – skupinové i individuální, dle svých potřeb můžou uživatelé navštívit knihovnu, holiče či se občerstvit v místním kiosku.

Příklad dobré praxe

Na jaře v roce 2011 se pro zpříjemnění pobytu a relaxaci uživatelů pořídily dvě **ovečky**, které se velmi rychle staly nedílnou součástí zařízení.

Od ledna roku 2012 byla zprovozněna aktivizační místnost, která slouží uživatelům k trávení volného času, společenským setkáním, ale i k využití internetového koutku či bezplatného telefonování přes

internet pomocí počítačového programu Skype.

V zařízení pravidelně 2x ročně probíhají jarmarky – velikonoční a vánoční, které se setkaly s velkým ohlasem uživatelů. Ti zde mohou prezentovat své výrobky. Těchto jarmarků se zúčastňují rodinní příslušníci uživatelů, ale i klienti okolních domovů pro seniory.

**Sociální služby Vsetín,
příspěvková organizace
– Domov pro seniory Podlesí**
Podlesí 342
756 24 Bystřička

Certifikace

Ubytování	★★★★★
Strava	★★★★★
Volný čas a kultura	★★★★★
Partnerství	★★★★★
Péče	★★★★★
Bodové hodnocení	737.75 bodů
Celkové hodnocení	★★★★★

Domov pro seniory Heřmanův Městec

Domov pro seniory Heřmanův Městec v ulici U Bažantnice je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je město Heřmanův Městec. Domov v dnešní podobě vznikl propojením, postupnými přestavbami a modernizací komplexu tří budov různého stáří. Všechny objekty jsou navzájem propojeny, jsou obklopeny rozsáhlou zahradou, která odděluje ubytovací prostory od veřejných komunikací. Ze všech budov jsou bezbariérové východy, které umožňují volný pohyb vozíčkářům a klientům s těžší pohyblivostí. Domov poskytuje celoroční ubytování, stravování, základní zdravotnickou a veškerou péči 168 klientům. Klienti jsou ubytováni ve 44 jednolůžkových pokojích, 60 dvoulůžkových pokojích a 1 čtyřlůžkovém pokoji.

Klienti mohou využívat služeb, které poskytuje město, ale také služby zajišťované přímo v domově. Služby v domově poskytuje kadeřnice, holič, pedikérka, prodejna s potravinářským zbožím a nápoji, domov navštěvují prodejci spotřebního zboží, jednou týdně je zajišťován provoz tzv. kavárny, kde lze společně při kávě, čaji a lehkém občerstvení posedět a pobesedovat.

Příklad dobré praxe

Domov pro seniory v Heřmanově Městci má dobře zavedenou spolupráci s rodinnými příslušníky klientů domova. Náš domov tuto spolupráci aktivně podporuje, a tím obohacuje společenský život všem obyvatelům domova.

Spolupráce spočívá především v tom, že si rodinní příslušníci připravují program a zábavu pro klienty – jedná se

především o přednášky z cest po světě, předčítání z knih a hru na hudební nástroje. Některé akce se konají pravidelně, jiné po domluvě s rodinnými příslušníky. Každá takováto akce je v našem domově vítána, jelikož si uvědomujeme, že podpora duševního života je potřebná v každém věku.

**Domov pro seniory
Heřmanův Městec**
U Bažantnice 63
538 03 Heřmanův Městec

Certifikace

Ubytování	★★★★★
Strava	★★★★★
Volný čas a kultura	★★★★★
Partnerství	★★★★★
Péče	★★★★★
Bodové hodnocení	802,5 bodů
Celkové hodnocení	★★★★★

Příspěvky uveřejněné v této rubrice se nemusejí shodovat s názorem redakce. Redakce si vyhrazuje právo na redakční úpravu a krácení příspěvků bez vědomí autorů i na případné odmítnutí urážlivých či jinak nevhodných příspěvků.

Zamyšlení nad jednou knihou

Ad: „Sláva vítězům, čest poraženým“

Chodíme vedle sebe, potkáváme se na ulicích, ve vlaku, v metru, na náměstích, na návších, na nejrůznějších místech. Zdánlivě plyne kolem nás jen anonymní dav, který se ovšem skládá z jednotlivců, lidí úspěšných a neúspěšných. Jací jsou, jak je vnímáme? Někdy více, někdy méně je registrujeme pouze podle vnějších znaků a vytváříme si na ně svůj „objektivní“, ale povrchní pohled. Jde proti nám pohledná dívka, zajímavý muž – a my mu věnujeme při svém rychlém kroku více pozornosti. Potkáme-li starého člověka, pohled většinou stočíme někam mimo.

A pak zde jsou lidé aktivní, kteří něco nabízejí – tu veřejný průzkum ohledně levného telefonu, bydlení, jindy dáreček pro dobročinné účely, někdy jen s litostivým pohledem natahují ruce. Poznáme, kdo z nich je úspěšný a kdo není úspěšný? Kdo je vítěz a kdo poražený? A kdo to je vlastně „vítěz“? Muž v dobře padnoucím obleku s krásnou taškou z krokodýlí kůže? Nebo mladík vzrostlé postavy s holohlavou úpravou a s masivním řetězem kolem krku? Je vítězem mladá maminka, kolem jejíhož kočárku se batolí dvě veselé děti? Nebo žena exotického vzezření, která zjevně vyhlíží někoho, komu by asi udělala radost, ale zároveň si i dobře vydělala? A co ten muž, který nese dvě igelitové tašky, má dlouhé vousy, nečistě oblečení a šilhá po odpadkových koších?

Jaká je vlastně hranice mezi vítězem a poraženým? Dovedeme to rozpoznat? Dovedeme to pochopit? Jistě, my lidé máme vždy po ruce hodnocení; tak rádi soudíme druhé, vidíme ve své nadutosti trochu dál než ostatní. Podle našich „objektivních“ pohledů hodnotíme vše a rádi: kdo je úspěšný a kdo není. Máme velké ambice; nakonec bychom byli schopni připravit i seznam lidí, kteří budou spaseni – ať s tím nemá Hospodin tolik práce. A třeba ani nemá tolik informací...

Vítězové a poražení – situace, která je nejviditelnější při sportovních kláních. Ale jak je to v životě? Kdo je vítěz, kdo poražený? Nedávno mi můj přítel a kolega daroval zvláštní knížku. Není tlustá, je vidět, že se autor nehoní za komerčním ziskem. Tato útlá knížka vyšla

již v druhém vydání pod názvem „Sláva vítězům, čest poraženým aneb Ameriku objevili bezdomovci.“ Na první pohled je její obsah tuctový. Jsou zde „jen nějaké“ rozhovory. Měsíčně, týdně, denně vychází několik knih s různými rozhovory, čteme je i v denním tisku, mírně přibarvené bulvárem.

V této knize jsou ovšem rozhovory tak nějak zvláštní. V prvé řadě jsou zde ne úplně tradičně pokládány otázky. Autor většinou vychází z dobré znalosti těch, kterých se táže. Úspěšného hudebníka se například ptá, zda se bojí stáří, po vysoce postaveném státním úředníkovi chce vědět jeho definici chudoby, od módní návrhářky chce slyšet její pohled na ty, kterým se v životě nedaří.

Rozhovory s lidmi tak zvané „úspěšnými“ jsou pak prokládány rozhovory s lidmi „neúspěšnými“, tedy podle veřejného mínění „poraženými“. Snad stojí za zmínku, že ti první jsou uvedeni vždy jménem a titulem, zatímco ti druhí jen iniciálami. Jako by se za svůj stav, za svou „neúspěšnost“ styděli. Asi ví, v jaké se pohybují společnosti. Úspěch se zde hodnotí podle vnějších věcí: auta prestižní značky, krásných, byť ne příliš duchaplných partnerek či partnerů, stravování ve špičkových restauracích, ukazování se na veřejnosti ve společnosti „významných“ lidí... Ale někdy stačí jen málo a vše se hroutí, úspěšnost i vítězství berou za své.

**SLÁVA VÍTĚZŮM,
ČEST PORAŽENÝM**
aneb Ameriku objevili
bezdomovci

Autor: Pavel Kosorin
Vydavatel: Asociace poskytovatelů
sociálních služeb ČR, Tábor 2012,
ISBN 978-80-904668-2-1
Formát: B6, brož., 104 stran
Cena: 99 Kč,
pro členské organizace APSS ČR 69 Kč

**Knihu objednávejte na e-mailové adrese
objednavky@apsscr.cz nebo v internetovém
obchodě APSS ČR www.apsscr.cz, menu
„Nabízíme“ – „E-shop“.**

Tato kniha rozhovorů je ojedinělým, originálním projektem. Velmi oceňuji odvalu autora zveřejnit i rozhovory s bezdomovci, s lidmi, nad kterými ostatní často „ohrnují nos“, v době, kdy politici získávají ve společnosti levné body deklarovaním, že bezdomovectví vyřeší přestěhováním bezdomovců do jiné lokality, případně do dobře strážného tábora.

Kdo je autorem této nenápadné knížky, která se ovšem dočkala již druhého vydání? Pavel Kosorin, ředitel Centra sociálních služeb Armády spásy Brno, maratonský běžec a spisovatel, který neustále glosuje realitu kolem sebe a své postřehy odívá do aforismů. Ty jsou ve sbírkách nejen poměrně hustě vydávány, ale především se šíří internetem téměř jako spam. Pavel Kosorin se každodenně potká s chudobou, s lidskou bolestí, ale na druhou stranu se pohybuje také mezi lidmi z vyšších pater společnosti. Kdo ho zná, nedovede si jej představit bez všudypřítomného bločku, do kterého si něco neustále zaznamenává. Jeho aforismy a knihy pak vycházejí ze života a nutí ke každodennímu zamyšlení. V této souvislosti mi přicházejí na mysl slova úžasného člověka Jana Wericha: „Kudy jde, trousí moudrost.“

Pavel Kosorin pracuje s lidskou bídou, bolestí, osamocením jiných, někdy i s beznadějí. Má pro to předpoklady – čerpá sílu ze své živé víry a oporou je mu jeho manželka Simona, která je ovšem samozřejmě i jeho prvním kritikem. Pavel Kosorin razí heslo: „Člověče, snaž se a Hospodin ti požehná.“ Ale také se rád řídí reformacní proklamací: „Pouhou vírou, pouhou milostí, pouhou láskou.“ Proto pracuje s bezdomovci, s lidmi bez naděje, s lidmi odepsanými. A proto o nich píše.

Kosorinovy aforismy si můžete přečíst na webových stránkách www.neviditelnypes.cz, Moudro dne, informace o jeho dalších knihách jsou dostupné na emailové adrese <http://www.cestabrno.cz/Kosorin.php>.

Antonín Plachý
ředitel střediska Prevence bezdomovectví
v Ostravě, metodik kvality soc. služeb
v Armádě spásy

Okénko České asociace Sport pro všechny

Cvičení pro rozvoj rovnováhy

Cvik č. 1

Úzký stoj rozkročný, předpažit:

Doba 1–2: hmitem podřepmo ohnutý mírný předklon, zapažit.

Doba 3–4: hmitem podřepmo a bočným obloukem vpřed vzpažit, výpon.

Doba 5–8: výdrž ve výponu.

(Opakujeme 4x.)

Cvik č. 2

Stoj na levé, skrčit přednožmo poníž pravou, předpažit:

opakovaně předpažit a zapažit s udržením rovnováhy.

Totéž opačně.

(Opakujeme 4x.)

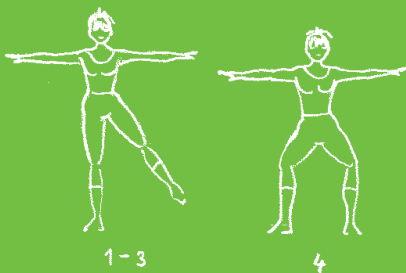
Cvik č. 3

Podřep rozkročný, upažit:

Doba 1–3: stoj na pravé a unožit dolů levou.

Doba 4: podřep rozkročný a přenos váhy na opačnou stranu.

(Opakujeme 6x.)

Autor: **PhDr. Marie Skopová**
členka Komise seniorů ČASPV
Kresby: **PhDr. Ladislav Růžička**

Senioři seniorům Tematické soubory předmětů

V dnešním díle najdete návod na výrobu krabic se soubory skutečných předmětů určených k jejich poznávání a pojmenování, určování jejich funkce, k procvičování zrakové a hmatové paměti.

TÉMA:

dílna, koupelna, kuchyň

POMŮCKY:

Krabice se soubory předmětů typických pro použití v daném prostředí.

VÝROBA:

Najdeme tři stejné a dostatečně pevné krabice, např. po čistících prostředcích. Natřeme je Balakrylem a můžeme je podle chuti a nálady ozdobit. Vhodná je ubrusková technika nebo koláž. Najdeme příslušné předměty z dílny, kuchyně a koupelny.

Dílna: např. šroubovák, kladívko, klíč, žárovku, objímku, metr, šrouby a matice různých velikostí, kousek kabelu se zástrčkou, dláto, pilník (obr. č. 1).

Kuchyň: např. příbor, plecháček, vařečku, váleček, formičky, struhadlo, sítko, trychtýř, hrneček, paličky na maso.

Koupelna: např. obal od šamponu apod., kartáček na zuby, hřeben, sponky, natáčky, flakóny, krabičku na mýdlo, žínku, zrcátko, obaly od kosmetiky.

POUŽITÍ:

1. Vybrat a pojmenovat předměty z krabice.
2. Určit z jakého jsou materiálu, k jaké činnosti se používají.
3. Seřadit podle velikosti, vybrat nejmenší a největší předmět.
4. Pracovnice si vezme k sobě krabici, vytáhne jeden předmět a požádá klienta, aby předmět pojmenoval, určil, k čemu slouží, jak a k čemu se používá.

5. Pracovnice při rozhovoru s klienty využije předměty, aby si s jejich pomocí lépe vybavovali situace z dřívějšího života.

PRAKTICKÁ UKÁZKA PRÁCE S KLIENTKOU:

Klientku velmi zaujaly vánoční formičky. Vzpomínala, jak pekla pracovní, na snímku pomyslně míchá těsto (obr. č. 2). Vypráví i o zavařování, při tomto vzpomínání klade terapeutka další otázky. Paní nepoznala pouze pomůcku na nabírání medu, se kterou se nikdy nesetkala.

Klientka dále projevila zájem o krabici s předměty z dílny (obr. č. 3). Manžel prý nebyl kutil, a tak si často musela poradit sama. Zajímavé je i vyprávění, jak v mládí čistili okraj kamen smirkovým papírem a samotné pláty prý natírali, bohužel si už nevzpomíná čím. Možná by to věděl někdo ze čtenářů.

Iveta Čermáková
aktivizační pracovnice
Domov Modrý kámen, p. s. s.
Mnichovo Hradiště

Střípky z domova

Jak naši studenti zabojovali

Žďár nad Sázavou – Krajský úřad Kraje Vysočina ve spolupráci s Vysokou školou polytechnickou Jihlava připravil seniorům z Kraje Vysočina možnost jejich dalšího vzdělávání v rámci Univerzity třetího věku (dále jen U3V) – kurz s názvem „Zdravý životní styl seniorů I.“. Studium začalo v září 2011, je zpravidla dvouleté a probíhá formou přednášek na různá témata, jako např. stravování seniorů, trénování paměti, pohybové aktivity v seniorském věku aj. Přednášky se odehrávaly v prostorách Domova pro seniory ve Velkém Meziříčí. Za náš domov U3V zúčastnili: p. Kuneš, p. Holoubková a p. Fňukalová. Každých 14 dní dojížděli výše jmenovaní obyvatelé do Velkého Meziříčí, kde pozorně poslouchali přednášky z úst učitelů z Vysoké školy polytechnické. Doprava do Velkého Meziříčí byla zajištěna služebním automobilem domova. Čas letěl jako voda a než jsme se nadáli, byl zde závěr akademického roku. Slavnostní zakončení 1. ročníku připadlo na 14. 6. 2012. Všichni účastníci U3V převzali pamětní listy a drobné dárky. Ti odvažnější studenti si pro ostatní připravili krátká vystoupení. Za náš domov vystoupila se svým příspěvkem paní Irena Holoubková, která od všech přítomných sklídila velký potlesk a zároveň obdržela na památku knihu.

Po ukončení oficiální části následovalo milé posezení, při kterém si přítomní vyměňovali kontakty a sdělovali si dojmy z prožitého „školního roku“.

Eva Josífková, DiS., vedoucí
Dům klidného stáří
ve Žďáře nad Sázavou
(redakčně kráceno)

Festival oslovil takřka všechny kraje

Olomouc – Do pěvecké části soutěžního celostátního festivalu pro handicapované talenty „Nad oblaky aneb Každý může být hvězdou“ přišlo z jedenácti krajů čtyřicet šest přihlášek, z toho se jednalo o 13 žen a 17 mužů, 15 kapel a dva sbory. Celkový počet zájemců by

byl daleko vyšší, ale ve dvou krajích – Olomouckém a Zlínském – si uspořádali semifinálová kola, z nichž nominovali do nejužšího výběru jen asi třetinu účinkujících. Během finálového koncertu, který se uskutečnil 14. září v Olomouci za účasti kmotry festivalu Kateřiny Kornové a patrona zpěváka Alana Bastiena, se nakonec představilo pět skupin, dva sbory, pět žen – z toho jeden dívčí duet – a čtyři muži. Během finálového koncertu zpívali všichni naplno a s obrovským nasazením. Publikum bouřlivě skandovalo a sál v Moravské filharmonii Olomouc zažil i standing ovation. Všichni soutěžící si odnesli spoustu zážitků.

Takřka devadesát autorů a téměř stovka obrázků – to je bilance letošního roč-

níku výtvarné sekce. Zapojilo se deset krajů, z nichž nejsilnější zastoupení má Moravskoslezský a Pardubický kraj, tradičně už i Kraj Vysočina. Novinkou je vysoký počet zaslaných výkresů z Olomouckého kraje. Výběr dělala odborná porota pod patronací sochaře Kurta Gebauera.

Simona Součková
ředitelka ProMancus, o. p. s.
(redakčně kráceno)

Srdce v dlaních

Filipov – Domov důchodců Filipov má novou dominantu, která symbolizuje přístup ke stáří. Dne 4. 9. 2012 byla za přítomnosti starosty města Jiříkova pana M. Majáka, radních, ředitele Domova důchodců Filipov, zaměstnanců a v neposlední řadě i klientů tohoto zařízení slavnostně odhalena a pokřtěna plastika z dubového dřeva „Srdce v dlaních“

symbolizující úsilí, starost, trpělivost a náročnou péči o klienty, kteří potřebují pomoc druhé osoby. Umělecké dílo pochází z rukou bulharského dřevosochaře Mariana Vardolova působícího v Liberci.

Bc. Jan Sembdner, ředitel DD
Petra Bulanová, vedoucí VČA
Domov důchodců Filipov

Přátelské posezení ve staročeském stylu

Budišov nad Budišovkou – Jednou či dvakrát do roka pořádáme v Domově Letokruhy soutěže nebo setkání našich uživatelů s uživateli jiných domovů pro seniory nebo domovů se zvláštním režimem. V letošním roce jsme si pro naše i pozvané hosty z Domova Bílá Opava a Domova Vítkov připravili setkání ve staročeském stylu. Soutěžící a doprovod srdečně přivítali zaměstnanci v dobových krojích. Setkání jsme situovali do vzpomínkových prostor, které máme vybavené skutečnými unikáty z mládí a zralého věku našich uživatelů. V okamžiku se ocitli naši hosté v kuchyních a obývacích svých nebo svých rodičů. A co zde bylo možné vidět různých, pro návštěvníky známých, a přesto dávno zapomenutých předmětů! Návštěvníci si vše prohlédli, zavzpomínali a s chutí se pustili do soutěžního klání. Celou soutěž jsme zaměřili na všední pracovní činnos-

ti v kuchyni – pečení vánoček, roztopení v kamnech, připravení srovin na vylosovaný druh jídla a nádoby na uvaření pokrmu. Pracovní odpoledne nám přijemně členové našeho pěveckého sboru, kteří nám zazpívali lidové písničky. Než jsme se nadáli, blížilo se odpoledne ke konci a na něm nás všechny čekala ochutnávka staročeských jáhlových kaší a jídašů. Každé soutěžní družstvo dostalo k ochutnání svoji upečenou vánočku. Všichni soutěžící se shodli na uspořádání posezení u čaje s vánočkou příští den a sdělení si zážitků s ostatními uživateli svých domovů.

Bc. V. Svobodníková, DiS.
sociální pracovnice Domova Letokruhy
Budišov nad Budišovkou
(redakčně kráceno)

Střípky z domova

Letní zahradní slavnosti

Bílá Opava – V září 2012 proběhly v areálu Domova Bílá Opava, příspěvkové organizace, tradiční letní zahradní slavnosti. Jednalo se již o pátý ročník soutěžního zápolení dvojic sestavených z klienta domova a jednoho rodinného příslušníka. Pokud některý z klientů neměl nikoho z rodiny nebo přátel, doplnil druhého do soutěžního páru zaměstnanec domova. Každý ročník je jinak tematicky zaměřen. V letošním roce byla celá akce zaměřená na poznávání starých a tradičních řemesel. Z tohoto důvodu bylo vedení domova i zaměstnanci v dobových kostýmech. Kostýmy i dekorace byly vyrobeny klienty domova ve spolupráci s pracovníky volnočasových aktivit v rámci aktivizace klientů. Soutěžilo se v poznání a zvládnutí starých řemesel,

samozřejmě upravených k možnostem a schopnostem našich klientů. Pro tři vítězné týmy byly připraveny hodnotné ceny. V rámci zábavy nechyběla ani bohatá tombola. Pro zpestření zábavy vystoupil folklórní soubor „Srubek“ ze Štěpánkovic a k poslechu a případně tanci hrála živá hudba tvořená rodinnými příslušníky zaměstnanců domova. K letnímu posezení a dobré pohodě samozřejmě nechybělo něco dobrého k jídlu a pití.

I přes poněkud chladnější počasí se akce vydařila a klienti i zaměstnanci se již těší na příští ročník.

Současné chceme poděkovat i všem sponzorům, kteří se podíleli na materiálním zajištění akce, a skupině opavských skautů, kteří pomáhali imobilním klientům.

Jaromír Zahel, ředitel
Domov Bílá Opava, příspěvková
organizace

Barvy života hýří pestrostí

Hranice – Jubilejní desátý ročník výstavy Barvy života ovládl od čtvrtka 13. září hranickou Galerii M+M. Své různorodé výtvarné a rukodělné práce na ní představili senioři z celého Olomouckého kraje.

Vedle pořádajícího Domova seniorů Hranice se výstavě účastnily Domov

důchodců Prostějov, Domov pro seniory Radkova Lhota, Domov Alfreda Skeneho Pavlovice u Přerova, Domov pro seniory Přerov, Domov pro seniory Tovačov a Sociální služby Lipník nad Bečvou. K vidění bylo pestré spektrum výrobků, které senioři vytvořili v rámci volnočasových aktivit. Nechyběla keramika, vyšívané dečky, obrázky, ozdoby z papíru i různých přírodních materiálů, panenky Kiwanis či pletené ponožky a svetry. „Jedná se o tradiční výstavu a musím říct, že se opět podařila. Je pěkné, že i lidé ve vyšším věku pořád vyrábějí tak pěkné věci. Dodává jim to určitě další chuť do života,“ sdělila galeristka Anna Musilová.

Práce seniorů pochválili i samotní účastníci vernisáže, v jejímž úvodu vystoupili zpěváci z hranického Domova seniorů a Klubu seniorů a flétnistky z místní Základní umělecké školy. „Je dobře, že se takové věci dělají a prezentují na veřejnosti,“ poznamenala obyvatelka hranického Domova seniorů Alena Pelcová.

Pavel Helísek

Domov seniorů Hranice

Rekonstrukce dokončena

Ždírec – Za účasti hejtmana Kraje Vysočina Jiřího Běhounka a ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka

byl ve Ždírci u Jihlavy slavnostně otevřen zrekonstruovaný areál domova pro seniory. V krajském zařízení nyní pobývá 54 klientů a jeho chod zabezpečuje 37 zaměstnanců. Na jaře 2013 by měla být dokončena zcela nová přístavba domova, kde najde zázemí dalších 60 klientů převážně s Alzheimerovou chorobou nebo jiným typem demence. Náklady na přestavbu zařízení dosáhly necelých

50 miliónů korun, přístavba nového pavilonu vyjde na 60 miliónů korun.

Nový třípodlažní pavilon pro klienty s různými typy získané demence, kde se nyní dokončují stavební práce, bude prvním specializovaným zařízením na Vysočině.

V průběhu komplexní rekonstrukce stávajícího objektu muselo být všech 96 klientů ze Ždírcce a také z pobočky domova v Dobroníně přestěhováno do dočasného bydliště v Havlíčkově Brodě. Pro tyto účely byla opravena budova bývalé chirurgie v areálu havlíčkobrodské nemocnice. „V květnu 2012 po dvou letech stavebních prací se část seniorů vrátila zpět do Ždírcce. Nový domov, jak je v současnosti zařízení pojmenováno, se těší velké oblibě nejen u obyvatel domova a jejich rodinných příslušníků, ale také u místních lidí,“ dodala na závěr ředitelka zařízení Martina Matějková.

Další resp. druhá etapa stěhování čeká klienty po dokončení nového ždíreckého pavilonu na jaře příštího roku.

Věra Švarcová

odbor sociálních věcí Krajského úřadu

Kraje Vysočina

(redakčně kráceno)

Českobrodské hrátky

Český Brod – Čtvrtek 20. září byl jedním z posledních hezkých letních dnů a v Domově ANNA se konala dlouho chystaná akce „Českobrodské hrátky“, kterou jsme uspořádali jak pro naše klienty, tak pro klienty z blízkých domovů pro seniory. Tento rok jsme Českobrodské hrátky pojali jako zkušební, nultý ročník. Prožít příjemné odpoledne k nám přijeli senioři z Kostelce nad Černými lesy, Lysé nad Labem, Kolína, Olešky a Poděbrad. Úvodního zahájení se zúčastnili i zástupci vedení našeho města a pan starosta Nekolný přítomné účastníky krátce pozdravil a popřál jim hezké odpoledne.

Účastníci Českobrodských hrátek změřili své síly nejdříve ve sportovních disciplínách – kuželky, hod balónem do koše, shazování plechovek, hod míčkem na cíl a pétanque, který překvapivě každého bavil nejvíce.

Ve výtvarné dílně si všichni mohli vyrobit vlastní lžičku z fimo hmoty, což byla pro většinu účastníků nová a neznámá činnost, a radost z originálních výrobků byla velká.

Dále byl pro účastníky připraven hmatový test „Světluška“, kdy si každý mohl vyzkoušet obtížné poznávání různých předmětů pouze hmatem, se šátkem přes oči.

Střípky z domova

Znalosti seniorů pak prověřil velmi povedený AZ kvíz, obdoba známé televizní soutěže. Proti sobě si mohli zahrát jak jednotlivci, tak celé skupiny.

Rozloučili jsme se při kávě a výborných koláčcích, které napekly naše klientky. Každý účastník Českobrodských hrátek si domů odvezl malý dárek a pamětní list.

Podle reakcí a ohlasu účastníků se nulť ročník Českobrodských hrátek opravdu vydařil a rádi bychom, aby se z této akce stala tradice.

Ing. Lucie Hovorková, ředitelka
ANNA ČESKÝ BROD,
sociální služby pro seniory

Návštěva Informačního centra JETE

Písek – Škála zájmů našich klientů je velmi pestrá. Někdo má rád historii, jiný vědu a někteří mají dokonce zájem o jadernou energii. Proč se tedy nesnažit splnit všechna přání a nevydat se do Jaderné elektrárny Temelín, kterou máme téměř na dosah. Chtěli jsme se o jejím významu a účelu dozvědět více, a proto jsme si za cíl zvolili odbornou exkurzi přímo u zdroje.

Vysoký Hrádek, kde se informační centrum nachází, se všem velice líbil. Příjemné prostředí historické budovy i velmi udržovaný lesopark nám přichystal nevšední pohled na soulad moderního železobetonového kolosu a krásné přírody.

Exkurze se skládala ze tří částí. První část se odehrávala v kinosále, kde byl seniorům promítnut 3D film o výstavbě a provozu JETE. Druhou a třetí část tvořily dvě prohlídkové expozice

se zaměřením na jadernou fyziku, vesmír a botaniku. K vidění byl i zmenšený plastický model celé elektrárny a klienti mohli využít elektronické informační panely s mluveným slovem i fotografiemi. Tímto bychom rádi poděkovali za velmi vstřícné jednání personálu Informačního centra JETE.

Bc. Daniela Trochová
plánování a realizace volného času
Seniorský dům Písek

Olympiáda v lehké atletice

Frýdek-Místek – Slavnostním nástupem 135 závodníků vedených mažoretkami „Talento“ z Frýdku-Místku, zapálením olympijského ohně, slibem závodníků a rozhodčích a tradiční hymnou Olympiády Nechme lásku kvést, kterou sólově zazpívala žákyně základní školy z Dobré Katka Kocichová, byl dne 21. 9. 2012 na stadionu TJ Slezan Frýdek-Místek zahájen již 16. ročník Olympiády v lehké atletice pro mládež s mentálním postižením. Akce se pořádá pod záštitou Moravskoslezského kraje, krajské organizace SPMP, primátora statutárního města Frýdku-Místku Petra Cvíka a senátorky Evy Richtrové. Letošního sportovního klání se zúčastnilo 110 klientů s mentálním postižením z celé republiky a jako již tradičně zástupci dvou družstev z Polska. V rámci integrace postižených spoluobčanů zaplnilo tribunu až 1500 diváků – žáků základních a středních škol okresu Frýdek-Místek, kteří připravili všem sportovcům bouřlivé, povzbuzující prostředí. Každoroční tradicí je, že se zástupci těchto škol účastní vloženého závodu v běhu na 1000m. Letos se do sportovního klání žáci zapojili v počtu 25 závodníků. K důstojnosti tohoto jubilejního ročníku přispěly svým kulturním vystoupením mažoretky Talento Střediska volného času Klíč z Frýdku-Místku, taneční skupina Aktiv a multizánrové seskupení Šuba Duba Band z Frýdku-Místku.

Vítězové získali diplomy, medaile a poháry. V soutěži družstev vítěz obdržel

dort a putovní pohár primátora města Frýdku-Místku Petra Cvíka.

Dana Vaňková, vychovatelka
Denní stacionář Škola života
ve Frýdku-Místku
(redakčně kráceno)

Čí só hode – naše hode...

Brno – V domově pro seniory na Věstonické v Brně se každý rok šíří starost, jaké bude začátkem září počasí. To je totiž období, kdy se letos již po jedenácté konaly naše hody.

Už od rána v sobotu 8. září se na naší rozsáhlou zahradu smálo sluníčko. A ve dvě hodiny to začalo. V čele krojovaného průvodu šly dvě krojované děti a za nimi již tradičně klienti, stárka paní Sieglová a stárek pan inženýr Janovský. V rytmu řízných dechovky se natřásaly frajárky v překrásných krojích ze všech koutů Moravy. Když krojovaní obstoupili májku a dechovka zahrála fanfáry, požádala stárka pana ředitele, aby udělil přítomným právo k hodové veselici. Pan ředitel právo udělil, pozdravil všechny přítomné a pana starostu Vinohrad Čejku požádal o pár slov. A pak už muzika pod vedením svého dirigenta spustila k tanci říznou polku. Kdo netancoval a dostal chuť na něco dobrého, mohl zajít ke stánkům. Někdo si dal grilované maso, párek v rohlíku, jiný pivo s bílou čepicí. A bylo taky vínečko červené i bílé! A těch koláčů...! Tak štědré jsme měli na hodech sponzory!

Když muzika končila tradičním „vláčkem“, který vytvořili nejen krojovaní, ale i klienti, zaměstnanci a příbuzní, byly hody u konce.

Všichni se pomalu rozcházeli, terapeutky doprovázely klienty na pokoje a odvážely postele. Všem bylo milo u srdce. Zasloučil jsem jednu návštěvnicku: „Tak zorganizované hody snad v žádném domově seniorů nemají.“ Za to patří náš dík nejen vedení DS, ale všem, kdož se tak obětavě věnují těm, kteří jsou ve svém stáří často opuštěni.

Václav Müller
obyvatel Domova Věstonická, Brno

Není čas na experimenty

Chraňte kůži svých klientů kosmetikou
Menalind professional

Nutriskin Komplex vytváří na pokožce ochrannou vrstvu a tím ji chrání před škodlivými vlivy. Přispívá k lepší elasticitě kůže a zlepšuje buněčný metabolismus. Obsahuje:

- Esenciální mastné kyseliny
- Aminokyseliny
- Mandlový olej
- Kreatin

Emulze voda v oleji

Zajišťuje hloubkovou a dlouhodobou hydrataci pokožky.

Příjemná svěží vůně a neutralizér zápachu.

Pumpička pro snadné a úsporné dávkování. Nový tvar se zarážkami zabraňuje proklouzávání.

Pro více informací volejte na bezplatnou linku
800 100 333, navštivte www.hartmann.cz
nebo pište na kontakt@hartmann.cz

Menalind®
professional